

מהרים

שאלה רב דג דר לה רובלין

בו איסור כ"כ לא חלם הכנסתה כלל כי היתה בעתה וא"כ ב"ד נמי הדבר מוכיח שמה שהתקשר עמם כ"ל למלוא הכסותו וסיו סבורים שלא יבאו ע"י זה לבסוף מניעת מלוא החרת ובהם נודע לו שחם יקיים זה ולא שכוונו בהפסד מלוא לבישת זליה. והפילין ע"פ סוחר כ"ל אם כן היו ג"כ נדר בעתה. ולכן גם מהקדם שקבלו עליהם פטור הלא"ה כחכמי. נחם הסרוד מאיר וכו' :

שאלה רה על שנתחייב להכריע נושים ומלווה אחד הוא מוקדם לכולם רק אחר ש"ח אינו בעדים אלא החימה יד הלווה והוא לאחר זמנו ויש להם להמליץ המלווהים עונה עליו שמה פרוש הוא ואף שהלווה מודה אין אלו המלווהים לו שאינו גלמן בהודאתו לחוב לאחרי כי שמה עשׂה הקדמה להפסיד שנתדונו :

תשובה אשיב בקצרה הלא מתוך העדות שהעיד ר' אברהם מחן מהר"ף מבואר שאינו פרוש. ועוד יש לרין צד לפי ראות עיני הדריים מחמת שמקצת המורים פוסקים דמחב ידו נכרי שאינו גובה ממסובדים מקום דלית לה קלא אבל מה שזכר לענין שאינו גלמן מתוך פרעתי וגובה חפילו מי הירושמי כמו שזכר ס"ה פ' י"א מהלכות מלווה וכדברייהם מסתבר כמו שזכר י"י בסוף פ' המוכר א"ח היות בשם הריב"ז א"כ עבדניו ברש"א שסיכר שאינו גלמן לומר פרעתי נראה עיקר אלא שכבר פשע המוכר בזה בכל גלילותיו כדברי הרמב"ם כמו שזכר העורר לך אין לדנין בזה אלא מה שציינו רואות כמו שזכר הריב"ז ס' תל"ד ו"ל חקובה דבר זה מחלוקת היא לראשונים ו"ל וכו' עד אבל כדכר בעל המחזור ור"ע הלוי וברש"א ובר"א כולם סבורים דאין גלמן לומר פרעתי דמני מטעם לומר שערך בידי מאי בני והביא ראיה לדבריו וכו'. וא"כ לא אכתיב ראיה וכו' אבל ראיה ירבה לקבול כבעלי דין ואם יראה בעיניו שהאחד דבריו מכוונים מן האחר יטעם הדיון לזכותו ועל כיוצא בזה לאמר אין לו לדנין אלא מה שבעיני רואות יעיון משם. מאי אמרת ב"ד שמה הלווה הסתיר השער למלווה לית לקטוח קטויה א"ס כן למלווה בשער נמי ניתנה א"כ ונתלם בשער אמרתי חפילו נגד לקוחות מחמת שהלווה לא היה יכול לטעון פרעתי משום שערך בידי מאי בני טורף חפילו מלקוחות ובשנועה א"ס כן ב"ד ס"ג ל"ג. וכו' מהרמ"א בגמ"ה ו"א דליתו יכול לטעון פרעתי על הכיחוד ידו ואין לדנין בזה אלא מה שציינו רואות עכ"ל. ועוד נראה לפי הדיון דאפי' למי שסובר דגלמן לומר פרעתי בכחב ידו מ"מ הכי דכחב נאמנות בשער אין הלווה גלמן לומר פרעתי לכו"ע משום שאלו פרוש לא הי' מניחו יבירו כמו שזכר פסור ס' ה"ל א"כ היו לכו"ע כמו שזכר בעדים אלא דלית לה לבחור ממשותב בשער דבני מלווה בשער איכא פלוגתא בין הפוסקים אם מוטעיל נאמנות גבי לקוחות חפילו איכא דפירש כמו שזכר הסור ס' ע"א וכתב בשם הרא"ש ו"ל והאידיגא דנפיק רמאי כוון להסתמר כדברי ר"ח וכו' יעיון משם היינו לענין אפי' הכי דכחב נאמנות בשער עליו ועל כל הכהנים מנחה ולקוחות בכלל מ"מ אין נפישין מלקוחות אלא בעצמות והטעם כחב הרא"ש פרק כחובב דחיישינן לקטויה שמה פרוש והסחיר לו השטר ולכן אינו גובה אלא בשנועה אבל בשנועה מיהא גבי ס"ה נמי ב"ד ל"ג דמ"מ הנאמנות מוטעיל שיכול לומר שערך בידי מאי בני כמו במלווה בשער רק שמשום קטויה לריב שנועה א"ס משום דלית לה קלא כדי שיכולת הלוקחות ליסר מלקוחות אינו יכול לטרוף מלקוחות. ועוד ב"ד ל"בא ליתמיש לקטויה דהא ידוע הוא להלאוף מהר"ף ומפורסם לכל יושבי על מדין כי כל חשבונו של ר' פלוני הלווה היה בכל פעם שחבב אותו המלווה לפני האלוף מהר"ף ולפני הקהל י"ו והדיונים בכל פעם אמר שפלוני המלווה כבד נפישין מנחה שמה לא האלוף מהר"ף ומכר"ף הכחישו בכל פעם שאין טוב כדי חובו. וקטויה לא שייך לומר אלא הכי שהלווה הוא מודה ואומר שאינו פרוש אבל ב"ד א"ס הכי קטויה היה לו להודות לא דברי המלווה שלא נפישין :

ואם יחזקק המתקטע לומר א"כ אדריבא גרע טפי שאלו הלווה הוא אומר שפרע אף אחת אמור לו שאינו כן דמחמת שהוא בעלמו מודה שלא פרע אלא בזה עמנו לו ע"י מהר"ף וזה יתברר שאינו כדי חובו של המלווה א"כ הוכחה שלא פרע לו צולו זה בשום דבר ודומה לזה דכחב הרא"ש בחשבונו כלל ס' ע"י בשאלה לרובין חובע משמעון מנה והשיב מנה היה ס' אלפי אף פרעתי כי בפנין דברתי עם אמי שחתיך לך בעדים וכו' עד ושמעון רוצה לישבע שפרע לו זה המנה לא הוא אלא חתר בעדו. והשיב ששמעון חייב לפרוע אותו המעון לראובן וכו' שכרי הוא מודה לו שנתחייב לו אלא שהוא אומר שהוא

כוח שיהיו הפירות תמיד עונמים בעין חס רע לומר בזה שאמרו פרקא תחת פירות קמלין שאין זה פירוש דברייהם אלא שרלוס לומר שבעל יאלץ הפירות ולא שיהיו מונחים בעין. ומה שר"ת לומר שטוב הוא יותר שיהיו הפירות מונחים ממה שהשאל למנוח ממנו ולא פירק אדרבה הא עדיף שיהיה משום דהשאל חפילו אם יודמן זמנן דלא מלו וכו' ס' שלם יהיו הפירות כדי פרקויה פירק לה מדינה כמו שפרש"י ו"ל אבל אם יהיו הפירות מונחים בעין כשיבא עת האורך לפדויה ולא יהא בפירות כדי פרקויה לא יוסף אז כבעל משלו כי יאמר שלא חקנו לו אלא לפדויה בעד הפירות המונחים ולא להסכים במיכרו. ודבר פירק קשיא אחרת ואיפוך אלא ר"ל מה ראה הכהן בדבריהם לומר שחקנו ממוניהם תחת מעשי ידיה ופרקויה תחת הפירות. וא"כ לפי זה יכולה האשה שהאמר איני מיוזמת ואיני עושה. ולמה לא חקנו להסך ממוניהם תחת פירות ופרקויה תחת מעשה ידיה דהשאלה אי אמרת איני מיוזמת ואיני עושה לא כלום קאמרתי כמו שפרש"י ועכ"פ היתה מהחייבת תמיד לעשות שנייה חפילו האמר אלא כן חאמר איני נפרדת ואיני עושה וזה אינו קפיה שחאמר כן דבעלמא במונחה כשהיא רואה שיספוק לה מעשה ידיה ממוניהם היא אומרת איני מיוזמת ואיני עושה. אבל פרקויה שמה לא חספיק מעשי ידיה כדפי פרקויה. ועוד כמו שזכרנו בסוף הלכות שנייה חפילו האמר איני נפרדת וכו' אין שומעין לה בלא חטמה בין העכ"ס. וכן אם האמר איני מיוזמת ואיני נוחתת לך פירות זה אינו קפיה כ"כ שהשאל לנפש ככסי מלוג. ומעשי חקנו מאי למנו וכו' פי' מוטעה מאויים וקביחין ס' ולכן חקנו לו לבעל בעד המנוחה גם כן דבר מלוי וזכתי מעשה ידיה. ופרקויה הוא דבר שאינו קפיה לך חקנו לו גם כן תחת פרקויה הפירות שהן גם כן אינן מלויין.

שאלה רג ועל דבר שהתפרסמו של החיובים הלווה מעות שיחויבים בדביית קלוה הלא גם כן דין פשוט הוא שכתב המרדכי וכו' מביאו בעור י"ד ס' ק"ו ו"ל שהתפרסמו של החיובים שהלווה מעות החיובים בדביית קלוה א"ס הלווה הרויח כ"כ חייב ליתן ל"ס ואפילו לא אחזיק כמאן דחתינו דמי ומפרש הכ"י דברי דהיינו שאלם הלווה הרויח כ"כ שיעלה חצי הרויח בסך הריבית שהתנה עמהם אז הוא נועל חצי הרויח לחקנו ותקב ס' ממוי בידי לסיחומים בעד הריבית שהתנה עמם וזאת חובן ענין פירושו אף שאין זה לשון אבל אינו מוחייב לתת ל"ס כל הרויח ע"ש וא"כ ב"ד מחייבים הלויין לישבע מה שהרויחו עם מעות החיובים וזה יעלה חצי הרויח בערך הריבית שאקלו מחייבים ליתן ל"ס מה שקלו. ואפי' אם לא הרויחו כ"כ עכ"פ מחייבים ליתן ל"ס חצי הרויח. אבל אם ישבעו שלא הרויחו עם מעות החיובים כלום אינם מחייבים לתת ל"ס שום ריבית שאין מחייבין במעות החיובים אלא בחובן ריבית אקדוב ושכר ורמחן הפסד כן הוא מסקנה הפוסקים והכי נקטוין אפי' שמהר"ל ראה להסך צדוהם של החיובים מעטעמים אחרים כמו שזכר הכ"י ע"ש ובכ"ס חספיק ולא הוסיף וישאו ושמתו בימי הפורים כדכר חדוק וגילה ברגנים ושו"ת. כה דברי ס"ב גויס"ך הסרוד מאיר וכו' :

שאלה רד שנתחת פורסי חיינו ערודים. על כן לא היינו יכולין ללכת בלעומתם. להחריך ברחיות מחכמי הגמרא ודברים החמודים, ואשיב בקצרה על דבר שאלתכם אשר נחלתם על אשר קבלתם עליכם בקשר חמין לטרוחה ולהלל בכל בקר שחלתו בקום ג' פרוטות וזאת אם היה ל"א מכס טוב אונס. ועשה אחר יחיד מנה חיינו שהקדומונים יבטלו החירף המעשיים לבי' קדם שיאיר היום שערדין לא הגיע זמן הגמרא הפילין. והוא מועטעם ע"פ הוסדר המסדר שי"א החרס מבידו לבי' לטוב בחפילין ואיזה וא"כ כן ח"א לו לקיים שהתקדמונו אם חייב אותו יחיד הקנס

תשובה הכה נראה לדמות ענין זה למחמתי' דפ"ג דנדרים דתקן חסם ד' נדרים חסדו חמשים נדרי זריזין וכו' ועד ונדרי שנגזרו ואנן חסם דק ד"ה כ"כ במחמתי' נדרי שנגזרו ביזר וכו' עד כהה אורן לובלין חמשים ואמר הכי עליכ רבין ונמלאו אצו ואחיו וכו' עד ובי' אומרים אלו ואלו מותרים וכתב הסור על זה שאינו נדר אספ"י שלא פירש בהן כיון שהדבר מוכיח שאין אדם אוסר פירושו על אצו עכ"ל ומה לומר ג"כ רבינו יוחנן שכתב בשבע שלא יעשה כך מעטעם שק"י סבר שהוא איסור גדול ואח"כ נחודע לו שאין

מדרים שארה לה לו דח למ רובלין יח

שואו פתור ממנו נשגלו בהעמידו אלל אמו וכו' ויוון שהטוב אז פתרון נשנינו חלק סכניו ולא פתור ליה וטלוי שיפיע אדם מה שגדלה על שואו חייב עיוון של כחריטה. מכל הן פתמין מרס מה כי ש"ח אז ש"ח גשור ללל הכריס ויש לו דין קרימה בין למשפלין בין למקרקפות מאחר שיש לו שטור מלמלמין חגב קרקע דקנאו ודפסתי למקני ואינו דייך ראות ועדיות כ"כ שמתכר בזמנו רק זמנו של שטר מוכיח עליו וזקק קנתמכר בזמנו רק גילוי מלתא בעלתא שאין הדבר מרומש חזו וטעם ערובים מהחיים ואין לגם חלל מה שפתיים ראותו שטולס על דייני ישראל נאם מאיר הלעיר :

שוארה לו מעשה נא לפני נאשה אחת אלמנה שהיחה מוחקה בזמנה אחר מיתה בעלה כמה שנים לבוף מכרה הבית ולא ראה לנזקק אחר על אה בעולה דמי מהיקח עד שהשבע על כחונכה פן יאמרו היורשים כל נשמה לאחר מיתה' שלא כבעש על כחונכה והבית בחוקה שלה. והיא אמרה נשבעתי ואבדתי שגד הסכונש אשפי' לרווחה דמלמלן אשבע פעם אחרת והיורשים לא היו בזמני ונכסו דברת מה לעשות מעתם על יבאו היורשים ויפגעו בלמח נכונש כבר ואחזי' כגבו לו כחונכה מהממלטולין שהיחה בעלה וזלח הבית והבית שלנו הוא. והסכונשו מאחר שהיח מוחקה בבית ודרה בה שני חוקה ובזמנה והמרה זו והשכינה אותו כמה פעמים ולא ממנו לה היורשים ס"ל חוקה שיש עמה טענה ואלמנתא לנשון שטר הכנעה כחונה היה לו ובה היה מנבאר שכגבו לו הבית ככחונשי ואבדתי ואחזי' כדיו טענה ספר היה לו ויבדד לאחר חוקה ג' שנים שהדין הוא ששבע ושומר כבלו כמנבאר נח"ה כ' ק"מ נחמלנו. ה"ה נמי נבד' תכנע האלמנה שהיחה לה שטר הכנע' והסכנו לה הבית ככחונכה ויטלה למוכרו ולפשוט זה הבית כרואה. ואשפי' דאין לאח חוקה נכנשי כגן וכן לויסין' אכן חין לליש חוקה נכנשי אכחו וכן לויסין' היינו כשהיח וישנח ואולגה הנכשים אכל כשהיחה בונס וכוהרת או מופרת וכדומה נכנשים ים על חוקה. וע' נח"ה ס' קמ"ט ועיין במדריי פרק ח"ה דף רנ"ג. שוב אמרה האלמנה שהיחה מתופקת אה נקנה כבר והגנו לה כבד' הבית אה לא ואין אשבע עכשיו ששבעתי כבר אלה עכשיו אשבע כדיו שבעתי האלמנה על כחונכה ויגנו לי ענה הבית. והיה קשה צעיונו להכביע ענה פן יבזרו היורשים ויאחרו שאין כדברים אלה שכבר גבינו לה כחונכה וכבר נשבע. והסכונשו שהיח נלמנה שבעתי כבר ונכונש על כחונכה ענה כגנו כשהיחה עומת כשבעתי כבר והגנו לה הבית ואחד לה שטר הככנעה שהיחה נלמנה מאחר שהיח לה שני חוקה ועיין במדריי ריש פ' ח"ס. נאם מאיר הלעיר כו' :

שוארה רח על דבר סיכנס שפגלה לפניו יבמה עניים וכו' על שהיחה ומעגן יבמתו ואינו רואה לפעורה כחליצה עתה אחרת לו ממנו הכרע אחר חין ידה מבנת לוח :

תשובה כלא הדין פכוע כחמ"ג והטור מביאו כ' קמ"ה ח"ל ובס"ה נחכ שח"ס ים לו אהה אחרת ככופין אותו ומנדין אותו עד שיתלך עכ"ל. וכן הוא בהיותו מדריי פרק החולץ נכב דביתו אביגדור הכהן מי שגלה לפניו יבמה ויש לו אהה אחרת קבלתי מן מורי דביתו שמדריי שצמון הזכ טעם חין אותו לחלק לו וכו' ורואיתו מפ' ב"ש הטודרת כנאה מיבמה בחיי גבלס כופין איתו לחלק לה וכו' עד וכו' כלא קלא נגמה היא כלל אלא נגידת כגלון ר"ג מ"ה מנדלת בינע עכ"ל. ואשפי' דממדריי שם דף חנ"ו פסק בשם רח"ה דאין כופין. וכל' דף ח"ו' דאף אה ים לו אהה אחרת אין כופין אותו לחלק ע"ש. מ"מ הלא העיר ר' בנימין זאב כהשטותו ס' ע"ד וכו' ע"ע שראה כהם גדולים קבשו לחלק במקום שהיח לו כבר אהש ומעשה רב. וכ"ש נבד' שאינו רואה לחלק ולא ליכס. וכבר נחכ הרמב"ם ס"ב מה' תלמס שפטין לחלק ואין כופין ליכס. והטור ח"ה ס' קמ"ח סחס כדבריו על כן ממנו הח"מ כסכמנו וגזרנו על אנשי ק"ק וינוגדר חב"א שיפסקו ביניהם שתחן חני עמון בעלה או יותר עד שיתרע לחלק לו וחס לא יוכלו להתפטר בינע אחי יראו נאם יבולין להספתו ולפסוק לו ממון כרבע עד שיתלך לה. ואם אין יבולין להספתו או יבדלו אותו מסו ויבזרו אותו עד שיתלך לו על שזול על דייני ישראל. נאם הלעיר מאיר כו' :

שוארה רמ ש"ל'ס אחי' כעולה כעולה מעלה. בשם וחסלה ר"ג ור"מ מהר"ר יבשי' בגי'ל. מהדועגה למרח על דבר גנע כתיבן שם קרוב לגבול כ"ח והלשח יושבת תחת ד' ב"ד דמ"ח בקי' דובגל אהש שם כעולה מוחוק במקום כהיבנה והבחינה מירוש' רק שבמדריי פולין שהי' מקום לידתה היו קורין אותה מידל וכן חקרנו אחר שמוח קרובים ונקראת בשם מידל והמסור אותו כנס נחכ צגע מריס מתכונס מירוס ומעולה לא נקראה בשם מריס לא בשם דעריס' ולא במקום כהיבנה והבחינה ו' שטעו הוא מאחר שלא נקראה בשם מריס משום וגם לא הורגל במדרייטונו שטייו קורין למריס מירוס ולא למירוס מריס אחי' בשם דעריס' או כ' גע זס פסול הוא כמנבאר דבריי הרשאותים ואחרונים והראיה עליהם דבריי מריס כן. ומן הדין היה לרזו לכתוב צגע ע"ס מירוש' לבר כי הוא מסו כהמחוק במקום כהיבנה והבחינה ובמקום דירחה במקום שמכיוון אותה אשפי' שטייו קורין לה כלאר מקומות בשם אחר כמ"ש צגע

היחה ויבמה שפגלה לפני שייך מוכה שחין כו' דאדעמל' דבמה לא קדשה נכפשה לאחוס ראיס לא שייך לחלק בין מיתה לו נשואין מפילין' דבני עגל דאדעמל' דכבי לא קדשה ועיין פ' חוץ'. ואשפי' נבד' נפי שייך לומר האי שריחא דכחש שם מהר"ק להביר מבוס דלויכא חרי רובי' להביר כלאש מרח רובא הוא רב אלפס והכמ"ס ור"מ מקולי' דמחירין עד ח' בינמה נגד דביתו אגר. ואידך כל הך דכרונותא דלעיל דשרו בלא חליצה דהא אפי' כשהמיר אחר שנשאל רבו המחירין אותה בלא חליצה כנס שאין כ"כ רובא כמו נאם היה מומר כבר קודם שנשאלת הליצה למומר דהך גלחוסים דמלקוס בין כמיר קודם שנשאלה בין אחר שנשאלה נתיאפו ונלשפרו לדעה רש"י דכתב במדריי בזמנ' מה"ק דכמה נשאלה לחין לשמן חרביי כהמ"ס להסיר בלא חליצה. מ"מ נראה דבמקום שניגולה חין לדקדק ולחלק כ"כ וכ"ש נגדון ידון כקנורף העדיות הרשאותים לפד זה שכוונס נבד' של גדולי קושבינא דאפי' לא נלך כ"א עד ח' מהרש"א וס' א"ב הרי לך שני עדים שמתירים על המומר כ"ל שמת. מכל הין טעמים נראה דבר פכוע בזמנו הלכה מרה אכחר בה בנימין מותרת ליבוא גלי שום כפק כעולס הלל"ג כחנתי נאם מאיר הלעיר וכו' :

שוארה לו נדרשתי לפני כבדתיא דאשכ אחת עגונס מרח אסכר בת בנימן שהיחה זקוקה ליבמה מומר נקרא מנחס ככר"ר משכ' צלות"ש ועשה מקרוב כונסו עריות מלך' תורגמה אף שמת אותו מומר כלאר הוא מנבאר וישוס צעדיה שנגבו. והנה כבר קדמוני גלויי טולס לבחור האשה ה"ל ע"פ עדים שבעדו ע"מ כחכס שמת כהמיר ה"ל ונלח מקויימי' רק עד אחר נחקים ע"י אחד אשר כל העדיות ה"ל היה פתוחו פס לבעל דין לחלוק ככל חלוקה וחלוקה עצרוב דברים לא יתדל להחירה :

ועתה כבואר לפני הביאה עד ב"ד שסוגנס כבד' רבא לפני חכמי וגדולי קושבינא דאפי' (רבנ') וגם תקיימו תחמת סכמיס הכמיס ה"ל כלאר ככל רשום ככחב לחמ. ולא עוד קשלחו ג"כ ידס וכתב פסק דין ע'! שריחא דהאי אחתא רק שתלו כענין אה טוכנין במקום ובאך' סינחס כדברי הרי"ף ויסעשו שמחירין עד אחד בינמה לו כדברי סר"ה' וכסור וביעתי המחמירין שלא להכיר עד אחד בינמה. ואנן מדלס לן כבד' חין אלו חריק יבוס ולחוקר על אז כי כבר נחכ מהר"ק בשורש קמ"ה על מעשה ממש כזה על יבמה שפגלה לפני יכס מומר ועד אחד מעיד שמת ונכעל כסוף דבריו שמתורת כיון שרוב סוכביים מחירין יבמה ע"פ עד ח' ואפי' היה המנכב כדברי האוסרין ע"מ פשיטא שביזק יבוס מומר שרוב סוכביים מחירין אותה בלא חליצה. ואשפי' דפשיטא שאין לסמוך על דב"הים ומלילס להקל בעל אכסור פרוס שלא כדעת דר"י כו'. מ"מ איכא חרי רובי להביר אהש ז על דא אמינא דלוחתא' ז שריא עכ"ל. כרי לך נבדיו מעשה ממש כזה ופסק להביר אלא שיש לבעל חין לחלק ולומר שמהר"ק איירי שהי' כבר מומר ככחכמה לבעל כדמעשה שם נבדיו כבואה השוכס שאותו מעשה ס' שכבר כמיר קודם שנשאל לבעל

מדרם - שארם רמ מא מב לובלין

הטוס החדש כי כן הוא מנהג הקבלות צעייני הפססס שסכל סוקך
 אחר זמן סכנייס כמו שכחב רי"גס בשס תסונס סר"ס"כ. וכן סז
 ג"כ מוכני סקסלס כמנינו וסין לודך סלסריך כזס על כן סלססיק
 ולסרמ שלס מלסון כסלסס כסמסרמ חייס כסלסס וסלסס. כסס סלססר
 מלד כן מהמרג' ז"ס"ה וט':

שארם מב

על דבר הס"ח אשבי בקלרס. כי חיו לררך לפייס
 כי סקל' עשלתס לדי מנולר כו שסני עריס
 סעידו צפירוס. של סב' סעידו סזיו כסלסו זמן סכסיס וסכרו סס"ס
 לכמר מדרכי ולסיק ז"ל מלרסס סטור סלסיו סכסלו. ולף אס סיו
 מעדין סלסל כרסס דלסן ערוסן ערוסן עכרי כל בני סעיר נוגשן
 ערוסו ז"ס כדסיסל פרק ח"ס בני סעיר עככב לסס ס"ס חין דין
 ערוסו דיין. לזתס סעיר וסין מנכילן רליס מלסו סעיר וכל סמני
 כס סילוק ללפניע עכידל אלא ח"כ ית לסס ס"ח אחרת מדוייקת
 כז וכסר כמותס וכן פסק טור ח"מ ס' ז' וס' ל' וכן פסק מעדיקל'ן
 ס' ע' ח"ל על ס"ס ססומוק שסיס של אכוריו של לרובין חין סכסור
 יכילן להחיות כז ללא שיד חוקס כס"ס סססיס מחלילת ע"מ כן
 סיקרלו כו הרביס וססיסל חמיר נונחס כס"ס עד יוס סקודו אוסו
 סעלסס וספלו חס סעירו מבני סקל סזיס של לבור לז סמני
 כי נוגסיס כדוסו כן וסין מועיל לכן לילסוקו חרי מייכו ולססרו
 כס"ס אלא ח"כ ית לסס ס"ח אחרת מדוייק כז וכסר כמותס עכ"ל
 ולף ש"ע אס כדן עשו שמכרו ס"ס ללודך סכסלו ועסס חין סת
 להסריך כזס מ"מ סמכירס שמכרו סכסירס נמורס סיל. כמו סלסס
 כר"ן פרק בני סעיר. וח"כ לכל הדעות סס"ס נסלרס כחוקס יורסי
 כמר חייקו וסין כח להקלל להוליס לזתס מידס כלל וסין לררך להסריך
 כדבירס ספסוסיס. כסס מלר סלעיר :

שארם כג

מעסיס כשס קסס רוח אש חולו ומכוב ונס
 חולו כחולו סכסס על מעסיס כחיו סטור שזסס
 סלססיס לידו ע"ר משל סקדמוני כי זס ככשר סיס סרעס כוולל'ן
 כסכס סקדירס ככשר סול רגול לסיס ככרי יוסי סמקו וכל אחד
 כחוייב לסיסו מוכן וכל סמחיסו כידו לערוך מלחמס וקרב כנסד
 כליו סדורס וסכריס יכו סיו ירס סלסס סכוכני כנליסכרס עקדין
 כל'ס זיק'ס מניסו כעד סחלון למקוס סמנוין לו ככולל ככסירו כדי
 לנסוס כניקס ככשר יעשו חמוריס וסכס חיס אחד כז מן סוק
 לחוך סלר סכול ורלס ליכנס לביס סכול אורן לחוך מקוס סכול
 כרנוח וכסר כע"ה כלי רליס וכל עיס כוונס כי סלס"ל לז
 רלסו מעולס ככשר מנולר כעדיוס ככ"ד עכבו לו אכסי עירו ונס
 סודר סכוכרי ססיס נוגכו של יסרלל וסול ממוכס עליו כי הול סיס
 כעקרי עמד כחון להסיר מן שיבא לחוך סלר וכן עסס ונכר
 כשס סכול וסכרי ארוס ע"ל יקרב סלסס ככשר סול מנולר ככ"ד
 וסכס כז חלי סליס סכול לועק ויכוס כמר נפשו וכדסס רוחו לקכל
 סקוכס שלמיס על סמכסלס סולס ככסל לידו כע"ס. ורליסי אוסו
 כי הול סיס חולו כי מקרוב עמד מחולו סלרעס ל"ע וכסס
 רגילס וסין ככוחו לכסח רכליו מעיר לעיר כדן כ"ס גמור נוסף
 ע"ז כי הול מוספל ככניס וכנוס מועלניס עליו לפרנסס וסול דל
 כין סטור"ס ככפר נחתי אל לבי לרדוס. ולחוקר למלול סמך כדכרי
 ד"ל סקל מעליו דרכו כגלוס :

ומצאתי

און לו ממסרס דפ' אלו כן סעליו ח"ל סווק אק
 לרסו סרביס וסכר סרי ס' גולס ר' אליעזר כן יעקב
 לומר אס מסיולסל סלכן מידו הוליס סלס אס רלסו וקבלס פטור
 ונעמו דר"ל חילסל ססס ככריסל דכויס ומול פרט למניול אס
 עמנו ופירס' ומלל ממשע סכול סס ומלסו נקירל נל סכרל כ'
 ופסק סרמכ"ס פרק ס' מלסלסו ורלסו חויסיס וכן סמככר דשק"ס
 ר"א קב וקי וכלכס כמותו ככסן מלוק סרי קמן דכמניול אס עמנו
 פטור וס"ה כ"ד סכול מניול אס עמנו וכז וסכניס רלסו כחוך
 מקוס ססובגל וקבלס. וסין לומר דרוקל קניס הוליס סלס אס רלסו
 דסיינו סוליס רלסו מן סחלון כמו פטרס' ז"ל ללא סיו ליה לסוסק'
 ארעתיס אכל ככ"ד סוס ליה לסוסק' ארעתיס עמל יכז אחר כן
 סוקו לחוך סלר סכרי ית לו רסו יכנס וליסל נמי ססס כמסכס
 סכוכר' זרק ח'ן לחירו וסכר ית רסו ליקו ליכנס סס חייב גלות
 דזס מקרל קל יליף מדכחיב ומלל כו' דמסעס ססיס סס ככר.
 עכ"כ לריכין חול למלול אס פטור מןסל מלסל דסיינו יכר ככוכב
 ככרס וביכר ליכז מניול אס עמנו אלא ככ"כ כ"ד. וכל מס סלסו
 למדין מסיס לררך לסיסו דומס לעיר כדחיסל ססס מס יכר ית

סרמוס וק"ו כ"ד סככר סכסל סס מילל ממסו וססף ע"ז עקס
 מירוס ומילל קרוביס זס לוס מ"מ כדי לללל מכל סספוקס ססכמו
 שיתנו גט חרר ויכחו כנט מירוס דמחירי מילל דמלחר ססיסס
 חייס לטון סקודס לכן חין לככוב כמסעס. וח"כ גיזור על אוסו סליס.
 ער סיפטור סלסו סרלסונו כנט כסר וסמטנו שלסו סליס ככר סלס
 חלס אחרת על כן גיזור עליו ודינו עס כ"ח ונס על סלסו ססיסי
 ספירוס ממנו ער סיפטור אס שלסו סרלסונו כנט כסר כ"ל ככן
 שלס על דינו סקלל כז כדכרו סרומסיס סיוס ח'ו י"ג אדר
 ש"ס לפ"ק. הלזס סלעיר מלר כו' :

שארם מ

נדרשתי מלח שני כתי ישראל דסינו חסיו אכסי
 שלומיו וכסינו כלל סמס יוסי ק"ק סלסיפלון וק"ק
 לין יז' אשר נדכס רוחס ונכרלני סל סלדיס ס"ל לין אחר כית
 דינו לרון כניינו על דבר אשך כככר יחסיס עככרו סיס כסס
 יד' ה' וילל גירק סקסר ככוכ וחסו אשך חין להכיו כדס סקסיסו
 של סלסוסיס יוסקסיס ככל מדיוס סלסיול כולס נרס ינורסו וכלסר
 נמקיס ממסכס סקסיס עלסיס ונכרנו סקלס סרסו ויסלרו ח'
 יוסי ק"ק לין לנדס כדכו סלסולס וסללסל סרסו אשך סייסו
 סרוביס כר"י ככף רוב סעיין מיוס ח'ו יוס עד סקעיר ה' אס
 רוח רלסי ולסו ק"ק פרלס אשך כרוב סלסולס כנטל אס סגורס
 ס"ל מיוסי ק"ק לין ונכרנו סקסיס עלסיס ככך סני אלסיס וס'
 אשך לסיס זס נדכס לב מדיוס לעזור ולסייע ללסיס יוסי ק"ק
 לין לסיין ג' ארלסו דמדיוס פולין יז' כדכו ליתן מנעיס ס'
 אלסיס זכוביס ס"ל וכן כדכו מדיוס פייס וכן מדיוס מנכין ליתן
 כ"ל סמדיוס חמסיס סכך ס"ל וסי סרומסיס סלסריס סלסו
 על ק"ק לין ככירק ק"ק סלסיפלון ועסס כדכו כ"ל מסיסי סקלסו
 ס"ל חסיס נלמיס לסולסיס וכלו לפנינו לעיין כדניס יוס יוסי
 ק"ק סלסיפלון חייביס כעול סלסולס יוסי ק"ק לין על
 עיין גירוס כ"ל. וכלס חייביס מן סרין כקסו מלחמו סעירך
 אכמו לפי רלסו עיינו כמות סכך סייסו חייביס ליתן לסס
 לעור עיין ס"ל. וסלריכו כענוסיסלס אס סס נכריס אחר מדיוס
 סלסיול אס ללו. וסכס אכמו ח"מ מחוך כענוסיסלס ומחוך סלללנו
 ורלינו יסוד אשך עליו כנינו פסק דינו סכוכס מסיר' סורס ד'
 אשך ככר סורס זמן על עיין דומס לזס עסיס כק"ק רעגנספור"ק
 סלס חוסס סקלסולס אשך רלוי לסכוב וקרב לודלי סול ח"ז סגס
 עלסיס סיס עכר כוס סלרעסלס אל לז סיס מחוקן סרסו כפי סלסכר
 סין טמן סלסול כעול כז סמס ח'ף סלעס כזלס חין מעליון מזס
 ככלר מקומוס וכ' וסכ"ו רלסו סמסוסיס סנמל דכ"מ פ' סמקל
 יעין סס. מכל כדכרי ס"ל מללול אכמו שני סקלסו ס"ל כל
 דזס מן ככרס סכריסל סגכרס אכריס חוייסיס לעזר
 ולמלל כעול מניס' ככשר סקלסולס כללס ח"ו וע"פ סדכריס ס"ל
 פסקנו שני ק"ק סלסיפלון חייביס ליתן לעור וסללסו גירסו ס"ל
 ללסיס יוסי ק"ק לין שני מלסו זכוביס ח"י סרומס סימו ג'
 ארלסו דמדיוס פולין יז'. וככשר יתנו לסס סז זס יסו פטורין
 מסיס מכל וכל וליסס לריכין לחל כלסס ללסו וסללסו סככר
 סולסו ע"ז יוסי ק"ק לין על שדו סעיין כ"ל רק לסך סכ' אלסיס
 סלסרוסיס יתנו ח"י סרומס כ"ל. ועל סעידו ח"ו פסקנו כלס
 סקלסלס כללס ח"ו גירוס חייביס ק"ק סלסיפלון מחוייביס ג' יוסי
 ק"ק לין לללל כעול עס חויסיס יוסי ק"ק סלסיפלון וסיו מחוייביס
 לחל לסס למר סססולסולס כפי סכגס יקס כזכורו זמן וכפי רלסו
 עיי דינוסיס וספסוסיס אשך יסיו כניסי ססס כז דכרינו למען
 סלסו וסלסס ורלך ומסעס. כסס מלר סלעיר כו' :

שארם מא

על דבר המסיס והגלגלות אשר נחתינו סקל
 מקורס רק כמסכך סעיין שלל נככו ער עתס
 וכחוך כך עשלו סכרכס וסכוס חדס ופולס מחלוקה כנייסס אס
 לסככרו לפי כסוס סקודס אז לפי ססס סיינ' סכס חין סעס עסל י'
 להסריך כדכרי ספוסקיס ומנכני סקלסול ער לודיע כקלרס ססק
 סרין לפי סרלס' ל'. כלל סרלס' אס ככר נעסס פנקס סגכניס מס
 עמניע לכל אחד לפי כסוס סיינ' למוסרו ליד סמסל לסככוס סמסיס
 כפי סככוכ רק כמסכך סעיין כככס מס שלל נככו. אז יגכו עדיין
 פוסס לפי ספיקס סיינ' מן מלסו זמן נעסס אוסו סך סרעסו עליו
 ככסו גמור מחוייב כל אחד ליתן אוסו סך סרעסו עליו כזכורו פנקס
 וכל לז נעסס זמן פנקס על מסס אלו כלל וממסך סעיין ער
 עסס סככר נעסס סכרכס וסכוס סדס כל ח' ח' יגכו אוסו לפי

נ"ד כמובן מעלנו מ"מ מאחר שהא"ת סוּם חשש לעלמו ורואה לקבל פניו שובין יסורין על שכלא"ה' אנו לירו חקרה כח כלבאר יאמר משל בקדמוי לבנות מ ישראל בע"ה אסדר לו דרבי החשבה כלבאר יורויו מן שמיים. ויאל תש. לקבל פניו מדת דרין הקשה על שפ"י נכבש מר יב"ר אל ונגנו ארון הקדושה. אף שלא היה בידו שון ולא פשע. ולא מהשבת רשע. ושכ ורפא לו וט' אליו יטע. ותכל לר"ה ולקא יבא טועב:

בראש יתענה ארבעים יום ורלפ"ה. וזמ"כ יתענה ככל שטע ג' ימים ולא יאכל בשר ולא יתנה אפי' עבר ככל יום החטתה ולא ישכב על כרים וכשתוח מתך קנה חמימה חין מן השבתות וי"ט ולא ירחץ גופו ולא יתקף רלשו כ"א פסח אחד בחודש. מיד שיבאר לק"ק בריסק יתכב חחה מתפן ז"ה בשעת יא"ה מנ"ה ויבוא לדרך פשוט. יטע שום חמימה חמורי דלח ז"ה. וילך ככל מדש פסח אחד פס פשרה בני אדם וישתחו על קבר גאון ז"ל בזכ"ה ויעקב ויעקב ממנו חמילה מן יעשה עד ללוח שנים עשר מדש. לא יבא לגוס שטורס ושתמה בשלום ולא לגוס טו"ה ושחוק וטענו עד ללוח שנים עמיו. יטע שום חמימה חמורי דלח ז"ה. שנים לא יתנה שום עקר וכ"ש דבש ויון שרף דרך שכרות מד חמש שנים לא כשעודת מריעות ולא בזיוט. אחר יא"ה ז"ה ילקט השמש ביו לבין עלמו מלקוח ארבעים ככל יום ז' דהיינו פסח אחד בשטע עד ללוח ז"ה מדש ולא יתקיים כל זה ה"י גאר בנזארתו בקסה גירוח נח"ש על ע"ה שני שנים בזכ"ה גירוח ורואה לו ואלח דברים סדומים לזה וטעור יתש לעלמו חמיו דרבנן. כה דברי ספרוד חמיר בו:

שאלה מה מעשה בדר נר לררין שנכשל באשח איש שכדורו וזכא לפניו לקבל השוכב והקלחי עליו קתח מארה סכס. וילך אלקר"ה אחר אשה. וכיו לא נורטה חמישה ויקס בה כחשה. ותשל אמרתו ותשל בלש. כי כיהה בזה קדש. ואחר שנתפסה בילרו כרע הקשה. אמר אוי לו ללוחה כלמה וללוחה טועה. כי מרפס עברה לני ואלושה. מן ח"י אפול בלש לא טתח ולא יכבש אשה. בלהב ירפס חשה. וע"כ אחר מפלס למו להשיש. ולא יאחר עד טועה. ואלה זה נפשו ממח בקסה. להורוח לו דרך כטועה. השוכב סגונה לטיוח על לכו חרשה. לטיוח כלפור ומלטה מפס יקשה. מדת דרין קקסה. ומתלוח לטביעה. וזכרתי שאלחו סגונה ממני דרוסה. אמרתי ומתן זיו"ן לא חשה. למתוא חרופס למחכו לטיוח זורה וחושש. להשיבו מדבר פשע להחזירו למקס קדושה. והכס סדרתי לפניו חשוכה ופריש כפי אחר הרובי מן השמים ובהסכמת חכמי קהלנו יתקב מורשה. ובקיימו כל אלה אז יתן לו חופשה. ויזכר נשיו"ל להתחשק וחסה בדרחו דגוש. ומי שיזלזל בכטרו אח"כ לבישו שוטפו יהי' מאד קשה. וישכטו נח"ש כלי לחשה. לטיוח עליו בקשה חמוש. ואכרי יהיה מספך בטיוח ולמורחו חושש. זיכה ללוחה נחמות זיון וזיכרתים עיר הקדושה. ועתה אסדר לו דרבי החשבה כפי אריותי מן השמים וכפי הכתום ככתבי אמה בספרי קדמוים ז"ל:

בראש יודע על פשעיו בברים ז' קטלח דהיינו שיטעוד בין מנחה למעריב כב"ה ויחודה בקול רם ויטעו ויאמר אמנם אהני חטאיתי לה' ובאתה וזכאת חמדי שטחי וגם בלחתי. והכני שב כשחובה שלימה. ומיד ילקח אותו השמש מלקוח ארבעים מן יעשה ז' סקלוח שנתפרסם חמורו דהיינו בחיולה יעשה מן פס ק"ק לזיון ואח"כ ילך לק"ק קדאקא וילקח לבזב וישען מן ככל קסלה מקטוח סכ"ל פסח אחד. ויתענה שש"ה חן רלפ"ה חן חמישים שאין לומרין בהן חמטון ולא יאכל בשר ולא יתנה חן ולא יין אלא שרף דבש ולא עקר כלווי החטמות ומכ"ש בימים שאין לומרין מן חמטון שלא יתענה כסן לא יאכל בשר ולא יתנה חמטון סכ"ל חן מן שבתות וי"ט יאכל בשר ויתענה שבת מעט לחמו לו דרך שכרות. וככל יום ויום ילקח אותו השמש מלקוח ארבעים ביו לבין עלמו ויטועה על חמורו בזכ"ה ואלתה ג' פעמים ככל יום אחר כל הפלה והפלה. ולא ישכב על שום כרים וכסמות. רק על הארץ או על דף וליזה בנד חחה רלשו חן משבתות וי"ט ישכב על קת וחנן ובר חחה רלשו. וגם ילבש חמדי שוק על כסרו. כחון י' ימי חשוכה יתענה ג' ימים וז' לילת רלפ"ה וכן אחר י' עבדה וכן בין י"ז חמטון לפ' בלש. ולא יתקף רלשו כ"א פסח אחד בחדש ולא ירחץ כ"א לפני י"ט מעט גס לא יתכפר רלשו כ"א י' פעמים בשנה וילבש

רשות למחן ליכנס לשם ט'. ושוד דעסס הפטור לא יטול להיות ממעט דלח כ"ל לאסוקי חרשה' דל"כ אף פסיס עס ככר ומנאלו שוריה כברל לפטור דלח כ"ל לאסוקי חרשה' מנשילה כברל אלה פשתה טוי כיון דחמילת אה עלמו סוא בעלמו קירב מיתחו וכו"ה כנ"ד. וכה דליתא סהס זרק אכן למר ט' היינו שחרנו שס בתקס שפ"י עמד אחר הכיסיס לא שוכנס בתקס בראיקס וסכנר וכן משמע לשון כרמב"ם שכתב הכנסס למחר ז"ה שלא בדרשותו והכינו ל"ה בשגס כרי זה פטור מן הכלות כ' ולא וסם כרשותו כרי זה גולה. ועוד בר מדין ובר מדין ג"ד דומה ללוחס בשטוח אשומר שבתין סמך שחסיר כל מי שיבא אף שסוא וכרי כלבאר פשס וסלשו סכוא פשע כנכשו כלבאר סיעד וע"פ סדריכיס האלס וברלחתי חוילי גופו רלחתי לקבל מעליו ככלות רק שינלס למקומות אחר סביבותיו הקרובים כלבאר רטוס בגליון השוכב עשרמתי לו. וגם ככל יום ז' וז' יגלה מהכפר לחון הקבל סכמון לו לקבל ויודיוס ומלקוח כלבאר סכל רשס למעס. דהיינו בראש ילך לק"ק ולסמך' ישכב חחה משחן ז"ה בשעת יא"ה מנ"ה וילקס ויחודה. ולק"ק וויילוח"ה גס מן ואחר כך ילך לק"ק וכז"ג וילק"ק אכסריופול"י ולק"ק סילו"י ויעשה גס מן כנ"ל. וכן בק"ק קאסמטיו"ן וככל שמי חמתי יבא מהכפר אחר סוא דר שס לז"ה של ק"ק קאסמטיו"ן ברנלו וישב חמורי סולת. וילקס ויחודה ויתענה ככל יום עד ללוח שנים וגם כמה פעמים ג' ימים וז' ללוח. וברלחתי ויחר חמדי חמו כי סוי אית חוילי הקלחי מעליו וסלפ"ה ג' ימים ככל שטעו ולא יאכל לו סוי השטעו בשר ואל יתנה חן שרף חן משבתות וי"ט ולא ישכב על כרים וכסמות כל ימי חמול ולא יבוס חמות כ"א חחה בחדש ולא ירחץ ולא יתקף אה רלשו כ"א פסח אחד בחדש ולא ילך לגוס שטורס ולא יגלה רלשו. וכל מה שסקלחי עליו סוא ככתב סכוא חוילי ומכאוב ולא יוכל לכתה רגליו מפיר לשיר וגם יט לו גנים וכותס חמועלים עליו לפרכס: כה דברי חמיר ספרוד וכו':

שאלה מה על דבר סמקרה בלתי סמור שקרה בק"ק בריסק דלע"א לחמון מוכר"י בינע ז'ל החששה שטי"ה כסיסה ודאכר אותו הליס כביע דרביו כפריו בעת שבא לקבל דינו. ארץ שטוח פה ליקס על פחה הרב ז'ל חחר כרי לבקס על נפש מר אחר מקרובו ומיודישו וסלפ"ה כעוד וסלפ"ה מעליו מחח דינו שפסקו עמי כיוס. והכס סרב סכ"ל נכסל ותשב שלותו חלוס כהני לשכות עמי רסס לקחת נקמתו ממנו ומיחלחו נכסל בעדו פתח סחרר וכהא חיהה אחת משא כנד וסיהי לפי פחה סחרר וכסכת זה נחלס ופסל למשכב ואף שילך אחר זה יום או יומים על השטעוה בחון וקבל רפוחות מדופא נכרי אחר וקוח נפטר ותיס לכל ישראל ולרבנן שכן:

תשובה לנעיות דכתי נרלס שאין לליס סוס כלל דין רוחה ואפי' גרס מיהס ליכא כלן דכח ליסו לא עבד מידי ולא דמי לשיסה בו אח סכלג או סיסה בו סנהש או כפתו וסוף סחמה לבא לו סוף סנהש לבא דכרוח אקרי גרמח אכח עשה דבר מה אכל כנ"ד אפי' גרמח ליכא ולא דמי לכו דליתא כפ' סחובל דף ל"א בזריחא סכסביס אח סכרו פטור מדיני אדם וסויי כדתי שמיס דכסא ליסו אכניס דכסיס עליו דין פטוח אלה שפ"י חגבלג סכרי ויס לרמיתו לבא דכחן מכר"י ווייל"ה פטוח קלי"ה חו"ל מ"ש ארץ סכסליחיתך סכרר ר' עזריה כ"ד גרסי' בלגדות חלק אחר כ"ה לרוד פד מחי יכא שון זה עמון בידך מ"י נכרר דואג ואחיסופל וטוב עיר סכסכיס וסולו וז' בניו רלוק יכלס עיקר או חמסור ביד איב כו' אלהא ח"ג' דודר סתך פ"ה לא פשע במידי רק שעל ידו כהא חתקל אפי' נענס כ"ה כסח סכסליחית' לא אלוו הרעס כולח דליתא למישס לשיס יסורין מ"כ טוב שחקבל ענין יסורין כגון חטתה מ' יום. וחס יט לו גנים קסיס וכו'. ותקלל מלוקס ורס מל"ל. וז"ל כשנדל דרין יס ג"כ לומר שמתחייב לקבל עליו שטיס מלחר שכסכתו פלס הרעס סכסא אכל מ"ה פס חלק דרסה חו"ה סכר לא גרס סחיהה לעלמו וכן כל אותן שסרנו מ"י רוד לא פשע ולא גרמו מיהס לפתוס משל"כ כ"ד ונדולס מו כחב סמ"ס' לר"ח ד"ל כחטבותיו כ"ו ז"ו על מעשה שארעע ימימי על אחד שרף אחר נכר אחר לכוטו ויכר וסותו כרעע רן מוכרס ופסל בגומא אחת וסכנס פד ומח ופטרו מלהגריכו לקבל חשוכה מטעס שכסנר נלגל חמיהה לעלמו כי מי כפס אותו לקשין כגומא ואף סה"י דרף מ"ה סיה לו להתקוח חמיו מקוס יבנה ע"פ. כ"ש וכ"ש

מבוא שאלה מה מו מח מט רובין

השקרים כג"ל כי אמרו שיהיה להם זמן ליתן הסברים וזכרים ב"ח יסון וכו' מוכבים ביום ב' ג' יסון יורינו מריונו סרין עם מי :

תשובה פשרה כו' שנתעשת מריון סכוב על המלוה בלי שום סכרה כלל. נראה שבני שיש לה דין מחילה ואין לרבים ק"ס כאשר יש לי ע"ז חבילות ראויה וייתקיים. ולא מקרי' פשרה פסרכיב קנין אלא כשנעשית ע"י חביעה ופשוט שכל אחד יראה שמה יפסיד הכל מן סרין אבל כ"ר מקרי מחילה. אך מה כספן טוב שלא נגמר שערין זינו וזכרים. אם קבלו המחייבים מחילתו ע"פ רך הפקטו עוד זמן יותר לו שבוטח להם זמן עד ר"ח יסון ב"ח זמן איז יוחילו לשלם לו מן ר"ח יסון. או זכו במחילה אבל אם לא רצו בדבר ומלאו לקבל אותה המחילה וגם המלוה לא זמן להם שום זמן איז נגמל אותה מחילה או מיד ולא זכו בה המחייבים מעולם. כן ק"ל ע"ז. נחם מאיר הלצרי וכו' :

שאלה מח על דבר השאש מרה עלה שטענה על בעלם מאים עלי וחססה משל בעלם צעד דרומייתא וידוע הוא לרבים שיש לו ענין חולי שחוכל לשפון מאים עלי פסקנו במרה עלה כ"ל השבע בפ"א' שכל מה שחפסה מן בעלם כמ"ר פלוני כן מומתים כן נגדו' קלו כן כשנבועים וכן רמדיין לא כסוי' לכדי דרומייתא וכו' שאין כהן מותר על דרומייתא בסבה ששטענה ומקאת דברים כ"ל נחבוצו כשערין רובות ששים בעלם חייב ויחד דברים אחרים כמו שטענה וגם חכלול כבועים וז' שמה כשטענה שבעלם מאים עליהם היא קוסת וגם באמה ואינו עשה משום רמאות בעולם ולא משום כסות כסות או משום להוילא דרומייתא ממנו ולא משום שאמה או שאר בני אדם למדוע שחאמר כן והכשטענה כ"ל חסא ביום כניסום כדאשן מיד אחר מה ששטענה בסמך ש"א לפ"ק. ואם ימות הוא לו יראה לגרסה אין לה עליו כחובה ולא תהי' נחובה אליו חמות הוא קודם שישטרנס בגע בעלם וירשה. גם חקבל על עמיה בשטענה שלא חבוצו מנדומייתא אשר נשאר בידה וגם שלא חתן שום מחסה לשום אדם רק מה שצריכים לכדי פרנסה. ומעסה מאחר שיחיה רואה להעגן אין לבעלם שום דין עליהם ולא יוכל לכוזבם בשום כתיבה ונתישה בעולם בה פסקנו לפי דרין כהרשם שבנינו סיום סיום ח' א' סיון תש"א לפ"ק. נחם מאיר הלצרי וכו' :

שאלה מח אלהים ישנה את קולם אהו' תלמידי שאלוף המרומים נחא דורש וגלם מקיים כמכ"ר יתשיס סג"ל ויז' ולנחל"ש. דבני שאלוף כהניו לזיד רק שלא היה לי על ידי מי לשיב למר מענה עד פחה ששקרה ששם אלינו מובל' כחבי זה והסם על דבר הולקחין גלוסקאות מן הכהמונין וכו'. דרין פשוט שכן פסורין מן החלה. שמשנה עליהם היא כ"ב ג' ממסכת מלס. והעור יד מביאה ס' ש"ל בלי שום חולק וחילוק בעולם : עושה כחי פטורים וכו'. תמה לשראל חסד ע"ה נגלגל נהמה לו חייבה וחס' לאחר שנגלגל נהמה לו פטורים. כרי לך שמיד קמתנגלגל השיסם בך כרי נפערס חמלם. וסא דכחצו הפוסקים דבזמן סיה יותר סוב שמתחין עד אחר גמר לישה ותעשה גוף אחד סיינו ר"ל שלא יקמו החלה מיד שיתעבר הקמת בזמן אסם קודם ששעשה עישה ודרכו ז' בזה. אבל מ"מ מיד שידבק השיסם נעשה גוף אחד חה נגלגל מיד מע"ס להפריש חלה אף בזמן אסם. וכן הוא מוצאם דבני הרשב"א שפניח כ"י וסוף דבריו והלך בזמן סזה שאין עיבה סטורס אין מפרישין אלא עד ששם כולגלו. וכן שמתמ דב"ר בעל כהרמות ח"ל כשעשה עישה כדי לעשות ככרות אין טוב להפריש חלה עד אחר ששילטתה ככל הנידך כמו שמתיר לעשות ולגומרה וגם יש שמחייבים עד אחר קמתחמלם וכו' כרי לך כהר"י קמה שכתבו הפוסקים עד ששעשה גוף אחד סיינו קודם שמתחמן מיד אחר הלישה שמתדבק השיסם. ובאמה כהשיסם לא ישאר אפ"ר רעיון יורה לאחר הכרעסם בכל מה שטולל משום קמה שמערבין אח"כ בכל ככר וככר משום סכו כתבו הפוסקים שצריפין השיסם להחנות בששם שפריחה חמלם שחסיס חלה אף על מה שמתעבר אחר כך וכן כתב הרמ"א וצ"ק. ללמוד מהיו ז' לנשים שמתפרישים חלה מיד אחר נגלגל קודם פריצת הלחם דבעישה גדולה פעמים שמערבים אח"כ בכל ככר וככר וכו' אבל כשהעיסה של נכרי ללל הכדמות נפערס עיקר השיסם מיד מתנהגלגל :

ומה שכתבת בנינו העירוב באמה פסק דרין כן הוא כאשר כתבת אלא שלא מלתי' לבי להורות כן בשלמי תאלול על ככר דרומייתא ואף עושי' מוצר"ל סוביגן כמ"ר ע"י כן ואמרו לי ששאלו לפע"ד יוסף על זה והתירו להם לא רצינו למחות בידם מאחר שכבר הורס

וילבט שחורים ויכסה שחורים וישב בניה הכנסת אחורי הדלת כאכל ואחר כלות ששים ימי שהננית יתשנה מוד בכל פני וחמישי ג' שנים ולא יאכל בשר ולא יישא המטקסם כ"ל בלויי שהננית וכל אוחס הא' שנים יתורה בכל יום על חטאו וחרוק עמלו מלהסתכל בשום אשה בעולם וגם מליך' אלל שום אשה ולא יראה במקום קנאים או בחולות שחוקין ולא יבמע קול נגוניסם ולא ידבר מענין חלות ושקוקים. ולא יתחמט בשום אשה כלל כ"ל באשמו סטורס. בכל אלו סדרכים יגדור עלמו כל ימיו כהו'. ויסוף גופו כל ימיו כפי כמו. ועב ורפא לו. וישלל כל מעשים כאלו. ובמקום שאין לדיקים במורים ויכולין לפטור שם יסא חלקו וגורלו. נחם סטורד מאיר וכו' :

שאלה מו שאלתי על דבר סדרכים שסיו בין סאלוף מוצר"ל פלוני ובין מוצר"ל פלוני אדוות דברי תרופין וגידופין שקרא מוצר"ל פלוני את מוצר"ל פלוני כן מומר ועו"ס וממור ויזיפן וגכך כאשר ראינו כנ"ד סנכס מוצר"ל פלוני כ"ל :

תשובה כהם לפי דרין והסד דיוט מרין כמבואר בפ"ק דקדושין סקורא לחבירו מבר יסא בידיו ממור סופג מ' רשע יורד עמו לחיו כמבואר בשוסקים וממדרי' פ' סכול. ויפרשו הוס' דכלל סוף מדה כנגד מדה סוסקים אקרא לחבירו ממור דמוקי ליה בלאו רלא יבא וכו'. ורסא להוילאו ל:לל מלקוח לכן הוא סופג מ' וכו' והסם לפי שהכל חלוי מדה כנגד מדה אם כן כל סולאוח סם רע שמתויל על חבירו שסוף בלאו הוא כלל מלקוח כגון מחלל שחוח וי"ע וגכך וכו' ואל' לפי ז' מוצר"ל פלוני כ"ל ד' מלקוח אכתיסי וכו' כנ"ד שקראו כן מוצר' סנכס ככסוד שוכני עפר שגדול שברו מכל ים כמבואר במדרי' סכ"ב ר"מ ז' על אחד שקרא לכן גדולים ממר כן ממר ח"ל דינא דגמ' ידוע סוף וכו' וסכל לפי מה שסוף ארס' לכן ראויו לקבוע ויחד שצקס' לפסם ככרד ונגע ביקר חקך כבוד ט' וסאר"ך סם וכו' כ"ל ככר ג"כ על חיל שוכני עפר ראויו ליקח מנין וליך' סם ולבקס מחילה מן הוס' כמבואר בפ' בהרס דיומא. ואף שיש פחתן פס למר שקראו כן מומר ויש לדמותו להל דכחצו ספוסקים סקורא לחבירו מלשין כן מלשין דסם סוף עלמו מלשין פפור וסיוני רליס מן ספסוק וסיוני כן מרין ט' א"כ ים לומר שלא נגע ככסוד שוכני עפר הלא דבר פסוט סוף שאין סרדון דומס לרלויה דהסם ככר סם סוף עלמו מלשין דוקא פפור אבל במקום סוף עלמו ככר לא אמרינן סכו כמבואר במדרי' שפנחתי לעיל שכתב שקרא לכן גדולים ממור כן ממור אופע"כ ככר שצקס' לפסום ככר. וכן כאשר סוסקים. ואל' לפי ז' שקרא מוצר"ל פלוני למוצר"ל פלוני כ"ל עו"ס וממור וגכך ויזיפן חייב ד' מלקוח רק שכתבו ספוסקים כהרומים שכל מלקוח סכאים משום סם רע ויכולין לפרדון כמתון בצד כל מלקוח שמוסם וזכרים כמבואר בדרכייהם. וכן חייב לדין על קבר חבוו מל מוצר"ל פלוני כ"ל מומר מחילה על דברי סחרופין שדבר וגם יסוף עלמו שצנעויות כמ"ס המדרי' ח"ל כי יש עין גדול ועושב לשלם די בקדושים אשר בחיך סמה כדלמרינן פרק מוצר' נקדס שלא אמר ר' יוסעף א"ל שוטנו מדרכייהם כ"ס וכו' ואמר שכל ימיו סוסמרו פיו מפני שצנעויות. וגם חייב לבקס מחילה למוצר"ל פלוני כ"ל כ"ס במקום קחטאו ועב ורפא לו. אך זסא הפעם חסמו על כבוד מוצר"ל פלוני כ"ל כיוסוח גם סוף אלוף כהרס ומגדולי ארין זקן וסוף פנים. אך אס ח"ו יוסוף לשלוח יד לשונו לדבר כדרכים כהלה למוצר"ל פלוני א' אסם משפסו ולישו כאשר הרמות ח"ל למחלה עליו. גם פסקנו ומעמנו את מוצר"ל פלוני כ"ל כ"ס יסיה לו למוצר"ל פלוני כ"ל אוחס דין ומשפט עם אוחס אסם מכני סקולתינו או עם מי שסייה שלא יסא רשאי מוצר"ל פלוני כ"ל לטיות מוצר"ל כנגדו ולא יסא לו נעיסה ולא סוס עלה דבר. עד כס דברתי בקריה ככאס הפנאי לשפון סלמת וסעולס. נחם מאיר הלצרי וסעודו וכו' :

שאלה מז ראובן יש לו פנקס סדיינים על שמשון ולו סחיביים לו סך ידוע לשלם לזמנים כל ירד לו' זכוכים. והסם שמשון ולו ספסורו כן ממחמ שאין להם לשלם כ"כ לזמנים כ"ל עד שמתרס ראובן ליקח מהם עשירים וזכרים פו'. והסודר עריבתם לו זכר אחד בכל יבוע וסעודו שני עדים שראובן נתחלה לכך רק שרלס שחטילו לשלם לו זכר אחד בכל שטוט מר"ח יסון וסחיביים כקשו ממנו שחלטמו לו זכר אחד בכל שטוט מר"ח אייר הסמוך ואילך וז' סחילוק' לא נגמר עיניהם. ועסא ראובן רואה לחזור בו מן הפשרה כי אמר שלא אקס' עם כל כך זמן מאחר שזו לא נגמר ז' יד ימים לכן הוא אינו רואה לע"ע בפשרה. והסחיביים רואים לקיים

מדרים

שארנהא נב

רוביק

פעמים להורות למתפלל אם יש להסיר או לסרס ע"י בדיקה שמופתח של אבר וכו' ובדברי הפוסקים כדעת הח"י שגם אם רואה לבדוק עומה ע"י בדיקה זו החה בעלם הראשון אחר שמשמש ג' פעמים כשרות בידה. או נאמר שלא אמרו זה אלא בשלם משמש ולא החה החזה בעלם הראשון כ"א ג"פ אבל בנדון זה משמש ולא החה יותר מארבעים ומחמשים פעמים לא תשיל לה בדיקה החזה בעלם הראשון אלא ע"כ יוליא אלא כחוביה כי נסתפחה שריא זה חובן עיקר השאלה אף שאין זה לשוק אלא שמכ"ח לירפת לזה שנתה איה האדם הוא כעבור על דת שגב עליה שלא כדיון והעסק מוטע לאיסור שלא יבא לכס חקקה אלא שיויא יותן כחוביה :

תשובה כבר הסכימו רוב המפרשים והפוסקים גם באחרונים לאסור על דעה החפסה בדם ר"ח בפרק החינוקהו כבאי סוגיא. ובהסירה דברייא דהוראס דם מחמת משמש. משמשת פסח רחשונה ובאייה ופלישה וכו' דל"ל לר' יוחנן וחבריו עומה בביאה שלישיה ואיך חמשים ע"י בדיקה ולמה חתגש. מתוך לשונו משמע דלסור לראשון אף בבדיקה וכו' עד ור"ח מחיר לראשון בבדיקה ובכ"א ראייה מהירושלמי והאוספות כדליתא שם בחופפות ע"ס. (ביאור הסוגיא דה' בתיקון הכולל והעסק מחמת משמש וכו' לפי ברכה ר"ח) ולפי ברכה ר"ח פי' בגמ' סוגיית המקשה הכי וחבריו עומה בביאה שלישיה של בעל הראשון ולמה החזה מותרת לשני בלא בדיקה כיון דהוחזקה כבר לדחות ג"כ מחמת חמשים ומשני לפי שאין כל האלצנות שוה פי' ולק' א"כ חוקה הראשון חוקה לשני כמו שפי' הרא"ש שם שפירוש זה ממש הוא פי' האלצנות לפי ברכה ר"ח שהרי החוס' כתבו כסיום דבריהם והוא' לפי' ר"ח דפירכא קמייאטו סי' כמו פירכא שמיס דפריך ביה הכי וחבריו עומה בביאה רשון של בעל שלישי ולמה מותר לבל עליה ביאה שנייה בלא בדיקה כיון דכבר רחשונה בביאה ראשונה של בעל שלישי וכו' ח"א ג' אלצנות וכו' פריך בפירכא קמייאטו וחבריו עומה בביאה שלישיה של בעל ראשון ר"ל שהחה אסורה לשמש בלא בדיקה אפי' לבעל שני במ"ש הרא"ש. והא כן אינו כאשר עולה על דעתך שכתב שהרא"ש עשה פשרה בין פרש"י ור"ח וכתבה על בגמרא שאינם סובלת פירוש זה אלא פירוש של הרא"ש הוא ממש פירוש של ר"ח. גם הרב הגמדי כתב בסוף שאפשר שהרמב"ם מפרש בן שיטת המקשה ע"ס :

ג מה שכתב ח"א וזוהי לבל השידושים שבגורים דהר"י סבר שאינם יכולת לבדוק בעלם הראשון ומי יימר דהר"י אסור בן מה שיפרש"י ובלה שחגרש מה לא מ"ל למנוחי מימיס כי הוא פי' לפי ברכה המקשה דפריך וחבריו. אבל לפי התקנה דמלתא שהשויב לפי שאין כל האלצנות שוות גם הוא מורד שיכול לבדוק ולא תקנו לה החמיה בדיקה אלא כדי לנקל עליה בלא התענגה והאם היא אמרה שזי אפשי בחקנה החמיה רשותו בלא ע"ל. ואין דברי ר"ח מפורסם לי שדרי כפי השינוי שהשיב ר' יוחנן לפי שאין כל האלצנות שוות פירות רש"י ושמא בעלם אה לא חלפוך בדיקה. ומוטע שחגרש ויחזקן ולא חנה לירי כחה הלך מהחגרש עד שחזקתו בג' אלצנות ע"ל כפי שפרש"י בבריא שאף לפי התקנה ששיב ר' יוחנן היא שחגרש דוקא בעלם הראשון בן חסיה בעגנת כחה וכמ"ס המרדכי על פרש"י ומתאר הוא שר"טו של רש"י לומר הקולו חמיה שחמקן על בבדיקה אלא שככבר נכחה לג' אפשי והחוקק בג' אלצנות ואין לה עוד שום חקקה להסתכל לאחר או חקקה לה חמיה בדיקה אבל יוקדע שחמקן שיכול להסתכל לאחר לא חקקה שחמקן על בבדיקה אלא שחגרש והנשא לאחר וכפי' זה כתב ממש ה"מ ס"ד מה' א"ב שגם מקלה הכרעיהם הדורשים שיעשה רש"י. (הנה על הכ"י ביאור כוונה דה"י סוגיית הגמרא והואה דס וכו') ובגמרא שכתב לילך שכתב הפוסק' והרא"ש כתבו שפרש"י משמע שאסרה לראשון אפי' בבדיקה. והאם הסכימו להסיר לראשון בבדיקה וכו' כתב ועל"ד גם דברי רש"י אפשר להפטרם בן ע"ל. אבל אינו יורא דבריו רש"י שום אפשרות שיחפרשו בן אלא כמו שכתבתי. והואה לעניינינו ולאמר שזיב הפוסקים מביטויים לרבי ר"ח וזה שיהיה המגיד פי"ד מה' א"ב אף על גב שכתבתי דבריו כתב על דברי הרמב"ם שדבריו משמע קהיא סובר שאין בדיקה מוטלת לה לעמוד עם בעלה אלא החגרש גם חלשתי בין בשני בין בשלושה פי' ר"ל שגם בשלישי אינה מוטלת בדיקה ואיזה שלישי בין שגבן החוקק פי' אלא חתגרה שתיים ולאחר כך הנהדק ואם לא מלאה דם בראש הנהחולל מוכיחין הדברים שמתאשית

מ"ס דמלתא משום דאמרס דרומי סלקא דעתך כל הני דאקטול וכו'. אה"ל וכו' וימא דמחו ליה בגירלה או ברומחה וסברה ודאי ממ וכו' וכתבו הפוסקים שם והיא יראה לעמוד שם עד שימות וכו' ובזה הכי איתא לה שם אפשי לכו חמיקה היא מלתא מהו כו'. וכתב למיפשט את מה נעלו עליו ביחאס נעלו עליו ליסמיס הוא מה ואי נלתי נאמנת ודחי לה סהם כרז אירי דאמר רב אירי אשה כלי זיינה עליה. ופרש"י כולמה דמלתא קמנה היא וכו' לא חמרס בדדמי אלא נכדס וחיי ליה דלתי להשק לא נסתפי מליסמיס קמנה כדריא מדברי הפשטן דמין לחלק בין מלתא לליסמיס דל"ל מאי ס"ד דבני למפשט מן מלתא. וכן חמיקה דדחי ליה מנואר כדריא דאך לחלק בין מלתא לליסמיס ואי לאו טעמא דהשק כלי זיינה עליה היו חמיקן דאמרס בדדמי מפני שחמיקה לעמוד שם עד שימות כמו במלתא. וכיון שדמי חופסין לעיקר שגם בתי' ובגמ"ס מה"ל שייך תפסה דרומי בדרמי כדלפול. א"כ ה"ה נכפול ליסמיס במקום שגם סעד או הכויה הים כסכנה שייך לומר דרומי בדדמי דעמח דאמרין בני אשה לא שייך נביס אס כן ירא לעמוד שם עד שימות סהרל כודאי וכיון דחיי דמחו ליה בגירלה או ברומח לומר כודאי מה והוא נמלט על נפשו וכמו שהוא מנואר בגמ"ס עדייה של יד שאמר הישמעאל בפירוש שהוא ברח ונמלט על נפשו וכמעט שלא סרנו גם אותו וסברה כלב הוא דברון כה שייך לעמר דאמר בדדמי יחד משום שדכי אומר בפ"י שגרה ונמלט על נפשו ופשיטא שלא הפחז עד שרביה שוה ויוליה נשמוח אלא שרביה פסקי אותו ככרז על נפשה עד שנגל לארז כמה. והרבה פעמים אט רואין בנזיניו כמה בני אדם שהשליכו אותם לים כיספיס בחקקה חמיה ובשרו הייס ונזיניו נחשבו חמיהם בעדות אשה אפילו למיטוה דמישיבה כמו כפול לחיס שאין להם סוף ובמגיד וכו' וכן שרוביה שבגמיה כמנהג ממי מבחימי לזה כדריא כלעליל ואם בלחו לומר שזיון שכוזר הישמעאל בדבריו סתמה לכריגה ואמר ליה שסרי פלמי ה"ל אלו חולין לומר שרביה אותו פסרהג טדאי נכון שרביה שפחיו אה רשבו ויובאל בכה אחת ולא דייקן אכתיסה לומר שמה אומר דרומי אף אפי' נאמר אלא בעל הרומח הדין ה"י ר"ח דמה בכרה זו בטוב פשו ודעת ח"א קם וה"א כיון שמה טעו"ס לשונות שאן כלולות במיהם לוח לן למידק אכתיסה בליזס עיני ידע מיתוח וכו'. כ"ה איתא בתשובה מור"ס דאכ ספיד העד לאחר ג' ימים לא חמיקן לא חתנה עדותו וכו' אלתא דהולין בעד כהם ולא דייקן אכתיסה כו'. וי"ל דאין לדמות ר"ל לכהיא דמור"ס דהסח כמתיסה סהם שסריג אינו מסיח דברי דרגיני עומה למימד כו' בדדמי. אלא שיש בלחו להשם שמה לאחר ג' ימים ורביה כיון דהסתח לאחר ג' ימים הוא מטיד ודאי כס"ג סמכין אכתיסה דבריו וכו' רבי' בג"ד דנעוק סעדוה איכא למיפשט וכו' ולא סמכין אכתיסה דבריו למימד דודאי ידע שמה אלא חליקן לחמרה סכס במאי דרגיני עומה ע"ל. ובכ"ה סס- ראויה לדבריו. ואם כן ה"ה בג"ד כיון דנעוק סעדוה שייך לומר דאמר בדדמי כמט שסוכמנו נעלו אפי' שאמר הישמעאל שסריג סהודי אט חליקן לחמרה סכס במאי דרגיני עומה למימד חליקן כד חיי דמחו ליה בגירלה או ברומחה עד שנגל לארז קריון עליו שם הריגה ומיחה. והסכוגיאה דריש פרק האשה שלום דלעיל גופא איכא למידק הכי דהא חק במתחין אשה שסלכס כו' ובכאס דאמרס מה בעלי וכו' ובהי סהירה דברייס מיתב סהם ואשפי' בן תק שלא תנשא דחליקן לומר שאמרס בדדמי וכן כדריא דנפול עליו ע"ס' נעלו עליו ליסמיס הוא מה ואי נלתי שסוכרה סכס לזון מיתח ואשפי' אי לאו טעמא דרב אירי הוא חליקן לקומה דאמרס בדדמי. והא כן אה ככרה דחויס סיה. ועל מכל הניקן טעמין קריוחה דהא חליחא בעיני אינו פשוט ל"כ להחריס חרודעיני נה הדתה שפחית ל"מ דרכין בזה ודעתה. ועל שנוכחו האמתא דכ"ח אנו מנפסי לעכב קריוחה דהא אחתא עד שיה בין דברי הדתה ל"מ גלויניו אלינו ודעס. אלה דברי המדרש במתא ובזרקה. גאס מאיר הקטן והלעבר כו' :

שארנהא נב בני תמיד ורגיג אה"י האלוק המרוס ר"מ ל"ו פ"ה מהר"ד הירש י"ו. וכלל המסתופפים בלל מעלהו שלום על אשה ודעת מחליה על מעשה שבה לידך בנאשה שרחהה דס מחמת שחמיה מיד שלא היה לה שמה אפי' ככדי שחגרש מן המטה. ואלה אירע לה כמה פעמים יותר מארבעים ומחמשים

מדרים

שאלה נב ג

זובלין

כא

גדלים זיל ס"ה חתן המלך בנאון מהרריין כ"ך אה"ס :
שאלה נג שעתק הרומיקן. כדנד ולוקי. אה"ס החורזי מהר"ר
 זיסקינד ז"ל. ובאל"ש. הכנס שאני עורוד לנע"ט בעדרות
 נישוד הטיובס מ"ח אשיבן בשרת מופלג. ע"ד אשר שאלת ממני
 בלה שנוכסס למו"ט שנתה ארם חתן חתן אז לנעול בליל כיבסה
 שנת האיל והמנהג שאין החתן בוטל בעילת מטוס בשבת. וא"כ אין
 ארחה הפעולה ענילת מטוס כלשהו שדומתה ענילתה ליל שנת
 ובעלה נעדי:

תשובה

הכנס שזנבי בלוח חזין אנו לריבין לפנים משום דיוכזין
 לעבול אותן קודם כניסה בשנה שכבר פסק מהר"ר
 דהכלות בשעת חופתן יוכיזין לעבול אותן קודם כניסה בשנה כיום
 משום דליזן בלוח אל החתן של היליה כמבואר בס' מ"מ גראה בזה
 הוא בענין שלא היה יכולו לעבול קודם בשנת יוכיזין לעבול ארחה
 בליל כיבסה שנת משום דבדנד זה שומיזין להקל ולא להחמיר משום
 דהא לפי דין המשנה מותר כל אדם לעבול בשבת כדחתן כנילה פרק
 ב' דף י"ז חל להיות אחר הכנת מטעניזין הכל מלפני ששנת ונית
 סלל אומרים כלים מלפני הפקנה ואדם ששנת ומטיק עס רבא דהעטס
 דכלים אסור לעבול בשבת משום דגראה כדחתן ואדם מותר משום
 דגראה כמייק ואפילו בימות הגשמים שרי החס רב נחמן בר ינאק
 משום דפעמים אדם מליבך וכו' כדחתן החס אלא שצמוד"ר
 דשבוטש טוף הליטוס דה כהנ דר"ח פסק דענילה במונה ארחה
 מטוס ומתקן כך אושר לעבול בשבת כדחתן החס ואחריו נמשכו
 האחרונים מהר"י ווי"ל ואסורו ותרומתו פדקן ט' רלה והוספי
 בעל ח"ס כתי"ר ר"ח לתת עיניו לאסור בזמן הוס משום דהואיל בזמן
 הוס כ"ט זכירין שלא לרחוק ככל בשבת אפילו להקיר ח"כ ליכא נחיתר
 בזמניו דאדם מותר בשבת דעממ"ה דגראה כדחתן ומטיק ומשכח
 זה אסורו לעבול בשבת מ"מ מבואר בדברי ח"ה דמשום דנד שטיה
 מה מותר לעבול בשבת שהרי בהב וז"ל ויש לרחוק דהא דלסר ר"ח
 לעבול בשבת היינו חזין בשנה צדור ואין טובלה אלא משום ענילה
 במונה ואלא שסק דלא ק"ל דמטוס א"ל חבל בעלה צדור מורה נמי
 דקרי משום מטוס שנת ודאפילו שלא בשבת שנת מטוס מותר לעבול
 מה שאדם חשמה אהשו בהשמים המנהג כדחתן פרק אלז דבדים
 בפעמים דף ט"ב. ובשלהי המכתב יומת מוכח אפילו אי לאו בידיה
 במונה מטוס מ"מ יוכל לעבול ביום כפורים כדי להשפיל בנקיות דהיינו
 נמי בשביל מטוס ע"ל. כ"ס מבואר דכל משום מטוס מותר לעבול
 ולא משום מטוס חשמים לבד אלא אפילו משום מטוס חשלה בנקיות :
ומעשה כ"ד נמי וא"כ דמנהג שאין החתן בוטל בעילת מטוס
 בשבת מ"מ כהויל וימיק מיתא שמתח חתן וכלה כמנע
 חנוי בזה כשכלה פטורה דהא אפי' לא בעילה שמתח חתן עם בלה
 היו מטוס דהא מעטס זה פטורין מן הסוכה כדחתן פרק הישן דף
 כ"ה אחר רבי אבה בר זבדא חתן והסוכות פטורין מן הסוכה כל
 שצפה משום דרעני נחמיו בסוכה וכו' ופיךר וליצדור חופה בסוכה
 והסיק רבא משום לשר חתן ופירש"י לער חתן המטיקס לר פתוח
 שאלו לה אלא ג' דפוח ובה לחמק עם בלוח ע"ל. וגם הינו כשכלה
 איננה פטורה בשעת חופתה ולא כלו ימי פטירתה עד אחר שצדור
 ימי שמתח הפסאזין ומדמנה כנילה בליל שנת היס דגאה להבית לה
 לעבול בליל שנת חט"ב דלין בוטל בעילה מטוס עד אחר השבת שגוס
 דהין הבעילה בנבד"ר ח"ה דמ"ט אה"ל כל מיני קרינות שחדש שמתח בהס אה
 אהשו היו מטוס דהא כל מיני קרינות הייזן לה שמתה דהא חיה"פ
 הבא על וימחו דהואיל לדרך לירך נפקוד אה אהשו אפילו כסוד
 י"הסה מפרש ר"ח היינו שצאר מיני קרינות כמבואר עס בחסוכות
 וזיכר הפוסקים וז"ל דשאר קרינות הייזן לה נמי שמתה מטוס וזיכר
 כהן דהיו בכלל מה שחמיר רבא כפ' אלו דברים חייב אדם לשמת את
 אהשו בדנד מטוס ואלע"ג דכתב מהר"ל אלמנה ששנלה ואירע לה
 זמן ענילה בליל שנת אסורה לעבול חז' ע"ל. ועטס הוא משום
 דאסור לנא עליה ביהא רחמנה בשבת וז' דגני אלמנה כהויל
 ואסור לנא עליה בשבת מפרשים אותן נחמין מכל מיני קרינות אפי'
 כשהיא פטורה כנכונ אה לא נחיהדו קודם חופה כדחתן בירוש'
 הין דכתיבן ארמתי וכו' משום כדי שלא יבא עליה בשבת דהיו
 איסור חבל בחולה דלין המנהג לפנים אותן כשהיא פטורה דהפי'
 יבא עליה בשבת אין כלה איסור אפי' ק"ל מותר לעבול בעיניה מטוס
 בשבת אלא שאין מוהיזן כך ולכן אין המנהג להפדים אותן אלא מריבין
 לשמת אותן בכל מיני שמתה ע"כ שנת הדין גראה נעמי שמתה
 לעבול

שנתרפאות והתאז לרבינו דכתי משמש מלפן סרמנין שכחב נשאל
 לשלטי ורואה דס כך בשנת השמים בשלש פעמים כרי זו החגרת
 ואסורה להשג' עד שחבריה מטויל זה יליד בודקה עממה נידע אה
 מרפאות מטויל זה אה לא נהרפאות מבוהא שפירמח וכו' מותר
 בדבריו שחקי מטויל זה חסר וכו' חתן סלל אה כרי סרמני
 בטוף דבריו וכחכ ומ"מ דמה כרנה מן המפרשים הוא ומכללס
 כרש"א והרמב"ן וז"ל שכל זמן שהיו רואה לבדוק פתחה בודקה
 וכו' בין דרשקון בין נעמי. ולא הכיזו בדבריהם החגרת אלא למר
 שהיה שנתה נשטי בלל דבריה אפי' שראוקה עם הרשפין
 לראות מתמם השמים שלו לפי שאין כל האל"בצמה שותה וכו' דעתס
 ז"ל ומייק ע"ל. כרי שגם כריב המניד הפס דעת המפרשים כדעת
 ר"ת לייק' וגם שחכות מיימוני השייכים לסלכות ח"כ מביא שס
 שנתה ריב"ז אפי' להסוד בדבריה אפי' להשקין וכחכ ואשפי'
 שמתלחה בהלטת ויה דרב כעדיה גלח וכו'. עד וטעה שירשו אחר פי'
 הקונטרסים. אשפי' לא אכחמך ע"ו לאסור סרמי ככר ולא מעשה
 לפני ר' יעקב והסוד לשמה רבי יסודא מקפס"ל ויליין ועלו אני
 כומך והבא לאסור אין שומעין ז' ככר ילא דנדנ להסוד וכסוף
 דבריו ככר דעל הוה דבריה שפירמח רלוי לסמוך אפי' לעבול נשפ
 ונא ורואה כמס קאין גירושין סכרי דוד הסודו לו ליחד ולא הסודו
 ט' לגרם ע"ל. וחקי על גב שהר"ד כחכ והביאור הר"ש כפ'
 התימקת ועכשו אין אנו בקיאים בדבריה וכו' הלא הר"ש דמה עס
 דבריו נכונ ועם דעת. וגם מהר"ם פדו"ה סבל אחריו דלראויס
 כחכ כפי' ו' וז"ל ואשר כחפיק מענתך אה יס לחוס לדברי הרמב"ן
 שחמיר שאין בודקין בזמן סזה מהנה"ל לא דינענא וכו'. אמנם מעשה
 ב"ל לדינו נעיר וזמא זה עידי רבות עברו ועלה הסכמתו לבדוק
 דבריה הר"ש. אהר הפיח כחמירי סבל אהן לא פתחה
 נידועי כי חמרה הכמה אה"כ כההדפאה וקה כי עבדה חיבורה
 לבמה ולנבות יותר שלא ברטון חממים מה שבער עבר כי בלחה
 החרס ע"ל ועמה כד' נמי שמתעלה כחכ בלשון סהלנה וז"ל.
 וכן היא המעשה הוס ככר עבר אהן או שיה חממים כחשך עלתה
 מענילה לריוה עמו בדרך כל הארץ ומד אהר השמנים וכו' מלחס
 דס דהי בין סודע וזמא היתה בכל פעם בשעת השמים דוקא יותר
 מהרבינים וחממים פעמים ע"ל. והנה מענתך לא פרשח דברך אה
 בשעת פגלה סהכס למיך חמרה שככר בשמה אהר זו ולא מלחל דס
 כי נ' שמתעלה לריוה וסוכן שרבינים וחממים פעמים חמרה חממים
 וא"כ שמתה ונא רחמה או אה ר"ל שפדיין לא פסקה מלגלות ככל
 פעם שמתעלה. ואה ככר פסקה אפי' שמתה ארבעים וחמשים
 פעמים בחיבור שלא ברטון חממים ועבדה חיבורה מה שעבר עבר
 כמ"ס מהר"ם פדו"ה סבל עממה כשכלה. וזה הוא בענין שער
 ענה לא פסקה כלל אלא שכל פעם מלחה דה מ"מ יס לה הקיר
 ע"י דיקת שפירמח כדעת ר"ת כמו שכותמו למעלה. ומה שמעלתך
 רית לתקן ולהחמיר נדקון זה סלל חופה לה בדיקה בשביל שחלה
 מתחת חממים יותר מהרבינים או חממים פעמים אין לחוס לכברא
 זו כלל כי מה י' שמתה ע"י פעמים אורחמה או שמתה חממים
 סכרי כך היא נקדחת מוחוקה ורואה מתמם השמים כג' פעמים כמו
 בחממים פעמים ואה כשכלה כשכלה אסורה ושמשה יותר מג'
 פעמים שלא ברטון חממים נקסם שלא חופיל לה בדיקה לא מלינו קס
 זה ככל הגמרא והפוסקים י' לא שפחמט טוב פוסק או שפרס
 יחיר ולפרש סלס שמתה עם בעל השלישי יותר מג' פעמים ורואה
 שלא חופיל לה בדיקה וא"כ ס"ס בעל הדפול לפי כדעת ר"ת שאלו
 חופסין ארחה לעיקר אין חילוק וכן השמע מדברי מהר"ם פדו"ה
 שכתבו ארחה. סכרי סכר וקה י' שפחמט אסורה לשמת ולכות
 יותר שלא ברטון חממים מה שעבר עבר וכו'. וע"כ ר"ל שמתה
 יותר מג' פעמים כדי לנאות אה עדיין רואה היא מתחת חממים
 ומכתמתה שלא מיירי שנתרפאות מיד בשומם רבינו ואשפי' כחכ
 נהר הכי מה שעבר עבר ומותרה לעבול כיון שאלו דואין שנתרפאות
 וס"ה כהויל ע"י דיקת שפירמח שנתרפאה חל"ג שמתה
 ככר יותר על ג' פעמים מותרה לעבול כי אין שום סכרה לתקן.
 וזה ר"ל שפוט כחכלות חשפיות אף בזה אני מחפיק אה ימלא
 שיערכס מי קיכול להשפיק בדבריה ע"ו. ועל הכל עיני כ"ס הרמות
 לשקול כמזויי וסודע. וע"כ רבינו וסודע. וע"כ רבינו וסודע. וע"כ רבינו
 על מה שעבר לפי ראות עיני סמורה וכו' סרחה לע"ד בחכלות
 ששפיות ואסוקי ואומרו שלום מל"ה נלס סרמוד מחרן זן מהר"ר

מדרים

שאלה נג נד נה נו

לובלין

לעטול. הכלה צליל שנת כמנואר למעלה אם לא במקום שנחשפטו הדבר לאיסור. והא יטעון הטעון דלדברא נס כלה בשעת חופשה דכיון דלפסק לה לעטול כיום קודם כניסת השבת אפי' אריע לה אריע עיין שלא עבול קודם שנת אסרה לעטול בשבת דיש לרמוז לה לסייב שטובלת אחר הלידה שנתב גנ"ה ולסייב שלא עבנה קודם שנת משום שלא היה בעלה בעיר ובב' בע"ש שכתב מהר"י ווי"ל והאגור דהייב ע"ה אפסק לעטול קודם שנתב ונדחיה זמן מלוא עטילה ארמי ואריה טובלת בשבת. אה נבד דתה כ"ה אח דברייהם כעוב טעם ודעת בעור י"ד ס' קל"ז ומטעם זה כתב מהרמ"א בהגהותיו דבמקום שאין מנהג אין להחמיר לכך אי אומר שגם במקום שנהגין להחמיר בעטילת יולדות ויכולו, בעטילת כלה אין להחמיר משום מלוא שמתח חתן וכלה. ואי"מ עוב להקדים עטילתן קודם כניסת שבת כחומר למעלה:

דענו מיניה דרב ששה עד א' ביבמה מהו למשרי אותה לעלמא טעמא דעד אחד דמלמא דעבידא לגלויי לא משקר ה"נ לא נמשק או למלמא טעמא דעד אחד מאוס דלחייב דייקא ומנסבא והכא לא דייקא ומנסבא דמינסבא לא דכעיה לוי. ופשעית רב שעת ממתינין דהתם דעד אחד נאמן ביבמה להחירא לשוק ודחה בגמ' אוח' פשיטות וכן רבא פשט להחיר מקי' דליסור כחה הכתוב לאיסור לאו כ"ש ודחה הגמרא גם פשיטותיה דרבא. וכבש ע"ה דהיי"ה דלמרי רבוחא דלע"ה דחייב להא דרב שעת ולהא דרבא ע"ה דהיי"ה לאו דסמכאי אינבו אלא דקיל דעד א' נאמן ביבמה לעלמא ופסק הלכתא כן. והרמ"ש חמה על הרי"ף בזה שאין פסק להקל כיון שגרמיו הפשיטותים בגמ' בדחיות חוקות. ומסיק בסוף דבריו שקשה הדבר להקל. ואחריו נמשך בנו ספור ופסק בעור א"ע ס' קל"ח דלחסירה לעלמא אין עד אחד נאמן כעור הכל מנואר במקומו והאחריות בזה דברי מומר. ובה נחלקו למתקוחות ואע"ג שקריים המה הנמשכים אחר דעת הרי"ף ורבים המתייחס רובא דמנהג על האוסרים האפ"כ חיונה שהבדלתיים שחצות שמימיים אלו שותים נעו להחמיר אחר סברת האוסרים שלא להחיר יבמה לעלמא על פי עד אחד בלבד. מ"מ אומר אני דבד"ל שהיבם היה מומר. וכבר כתב המרדכי פ' החולין בשם הגאונים דיבמה שפלה לפני מומר לא בני מליצה וסב"ה זה גם כן הטור סימן קצ"ו. ומהר"ש ז"ל במרדכי הביא ראייה לדברי הגאונים ומפרקיך שפרק בגוול אלא מעשה יבמה שפלה ראייה מוכיח שאין חיפוק בלא מליצה דלדעתא דהכי לא קדשה נפשה מעיקרא ומשיי מינה מייחא לה דעב למיחב מן דו מלמיחב ארמולתא א"כ בני מומר דליכא למיחב הכי דאין סבדי ולא יחאל לה להחייבם כי יעבידנה על דת וכו' ודלוי אן סבדי דלוי יחאל לה וא"כ נפקא אף בלא מליצה עכ"ל. וזלמ"ג שביהא המרדכי שם שכתב רש"י בחצותה אחת דלא סמכין ארברי הגאונים כלל שאעפ"י שחטא ישראל הוא לכל דבר ואם קודם קדושי קדושתו וחולין ולא מייבם וגם מהר"ם ז"ל כתב שם בסוף דבריו אעפ"י שהבאתי ראייה לדברי הגאונים לא מלאמי בני לעבור על דברי רש"י כאשך בזה אלא מהו מעשה ליד עכ"ל. מ"מ לבדו דיון שיש ג"כ כאן עד אחד שמעיד עדות גמור שראה המומר מה וקבורתו ויש כאן חיי רובי להחיר ביבמה לעלמא וכמעשה ד"ד כתב ממש מהר"ק בפרש קט"ה ח"ל שם כי הנראה לע"ד דבר פשוט שמתאר שהעיד שכתב קמח"ס ופסק' משמע מלמשה או ארבעים בני בריה שאחד שחמיר דמו וזלע על ירכו והיה אומר שיהי בן הקדוש רבי ישעיה ואח"כ שמת מהם שיהי מת דלחטא שריח בני שום פקוק וכו'. ומסיק שם בסוף דבריו ואם יפקק אדם לומר הלא כתב בעל ספר א"ה בביטת א"ה דהסתבר דיש להחמיר שלא להחיר ביבמה לשוק על פי עד אחד וכו'. והלא אין כאן כי אם עד אחד שראוהו שמה והאחד הוא עד מפי עד. ובי היכי דאין עד אחד נאמן בזה ה"ה עד מפי עד דהא בזה הליא כדמשמע בפרק בתרא דיבמות. נשיב ונאמר אנו אין לנו אלא דבריו עמודי הסודרות הלא הם הרי"ף והרב"ם ורבינו משם מקו"ל אשר פסקו כולם כרצא ורב שעת וכן נהגו רבותיו וקדמוניו וזו אנו דגופא חבר יישא אלו'. ועוד אם היה המנהג דבריו אכן העור מה שאין כן מ"מ פשיטא שבציקת יבם מומר לא היה מנסבא כן סברי כתבו הגאונים שמתחת לשוק בלא חליצה ורבינו מאיר הביא ראייה לדבריהם וכו' עד הכי לך כי רבו הפוסקים המחירים אותה בלא חליצה והף ע"ג דפשיטא דאין לסמוך על דבריהם וחליצה להקל בשל ערום שלא כדעת רש"י ז"ל אשר כל ישראל שוחין מימיו הנאמנים וכמו שכתב רבינו מרובי בצלמו שלא מלמא על לב לעבור על דברי רש"י וכו' מ"מ איכא מרי רובי להחיר האשש חד רובא הוא הרי"ף והרמב"ם והסמ"ג ורבינו משם מקו"ל. כנגד רבינו אשר ואיך כל הי רבותא דלעיל דתרי בלא חליצה. וכל מי שיראה לחוש למיעוטא דמיעוטא לעגן זרחה האשה אינו אלא טעם ומעגן צנות ישראל. חס עכ"ל. הכי ר' ראיה בבורה אמתיה ממש כדדון דיון:

שאלה נד ועל מה ששאלת השוחט השוף בהשקרו ואחר גמר השחיטה מלא עטמה מהתגרבה שלם על הספין שכתבת שראית מאבדך זל"ק הלכה למעשה להחיר. אה"ו גם אנכי הייתי מן המחירים כמ"ש האגור וביארו רש"י לפסק הלכה אך כשייחוי אב"ד בק"ק קראקא הראו לי כתוב בשם מהרמ"א שאלא כתוב בהגהות שמימות ימות לאיסור וכן העיד בשם זקן אחד מומחה לאיסור. וכן העיד על זה מהר"ר יוסף כ"ג מקראקא בשם הרב ר' מהס יפה לאיסור וגם ס' ק"ק לובלין כ"ג השוחטים לאיסור ע"כ פעלתי דעתי אללס :

שאלה נה ומה ששאלת אם יש למשך בסרכות דעונויהא דזורר' כמו בכל סרכות שלא כסדרן. דע אהובי שפס בקסלתינו נוהגים למשך בזורר' כמו בכל סרכות שלא כסדרן גם מהרמ"א לא חילק ביניהם וכתב שגדלו לא שלא למשך בזורר' מטעמו כיון שלכל מקום שחסרוך הוי שלא כסדרן וכו' עכ"ל. אלא שאין טעונו דבריו באלרות הללו וממנעים בכל סרכות והואיל וכבר הוסיקו בהמנהג איני מוחה בידם הגם שאין דעתי נוחה במיעוץ שטובים באלרות הללו למשך בידם וכתב ונחמתי כל הממעט למשך בסרכות הכי זה משובח והכל לפי ראות עיני הכורך אם יראה שהיה סרכא רבא דומה לריי ומתמק' בקלות ומשך ואם לאו ימשוך ידו שימנה אם לא בהפסד מרובה ביותר. לה דברי אהובך נאמן ד"ש מאיר בן מהר"ר גדליה זל"ק ר"ה :

שאלה נו נדרש נדרשתי לעיין בכתיבתא דאשה העלוכה בה גדולים מרת אספר בת בנימן שיתבנה עגובה זה כמה שנים שכתב פשיטא עקוקה ליבם מומר פוסח בשתי רגליו עקומות והפסוח פשיטא והיה מחלגל בארץ איטלי"ה כאשך כל רגלו הדברים ידועים כמעט לכל חכמי מדינתנו וז"ו אין אנו זריכין על זה עתה עדות וראיה כי כבר עסקנו לחזור דרך להחירם בשנים שעברו כמו שנחבאר לעיל כפי' ל"ז רק שלא עלתה בידיו והתבטל שריותא דילה מחמת שנחבטלו אותן העדיות ממנה הירוע והמפורסמותא ז"ל ר"ה :

ועתה הוסיפה ידה נתיב להביא עדיות על מיחא היבם המומר ה"ל. ועבר עויונו בכל אותן העדיות. והכה ראייה שמקור העדיות שעליו ניבם החלמא יסוד שריותא דסאי אחתא הוא העדות שנגבה בבית דין תקוב באונק"לירא בבית שוועד במדינת פייחמנט"י שפשיט אברהם מימנון בר יוסה חושב טורי"ך ארץ שזה שני' עשר חדש שראה בעיניו שהמומר קטיו צו הסינים ה"ל מת במחנה מן לעור"יו סמוך לנהר פירא והיה מציור שיהי חובר וזמני רגליו עקומות והפסוח לפנים וגם ראה שקברו אותו חוק אוספי"עלנו שחון לעור"יו ואתר שמומר ה"ל נקרא בשם גיורא קריסטופרו ליוואנט"יו. אבל לא היה יודע איך נקרא בשם יהדותו ונתקיים גדול מהחומים בלאו ביה דין ע"י חסם גדול נקרא בשמו מהר"ר משה בכמ"ר אברהם הכן רפ"א ראש ומנהג בק"ק קסטאל. ואחר כך נתקיים חתימה אותו חסם גדול מהר"ר מוסס ה"ל על ידי חתום וזקן והחסם ראש דק"ק לרז"י מהר"ר קלוינוסם בכמ"ר שמואל וחימתה מהר"ר קלוינוסם נתקיימו בק"ק קראקא ע"י איש נאמן חושב דק"ק לאר"י. ועוד נתקיים הב"ד ועל ידי כתבים אחרים שהעידו בחתימה ידם אחת'י הב"ד ה"ל ועל הכל החכמים החתומים עליו הכל רשום בכתיבי העדיות בחופן שכתבים דברי אמת. ועוד עדיות אחרים שגל"ף לה אשר לחובר אותם לפינוי איש על מקומו ותחילת ואומר :

תשובה איחא במכסתה יבמות פרק האשה רבה בלישגא בתרא אלא שערין יש לבעל דין לחלוק ולומר שמסרי"ק איירי שיהי כבר מומר בשעת ניתוחא ששאלת לבעג כמנואר שם באלות חשונה. וזו יש להחמיר יותר בלא חליצה מהיכי שחמיר אחר שנקחת כדמשמע בדברי הגאונים מפור אלה העור ס' קל"ז ואמ"ג שהעור מהיכי שם ולא ידענא מה חילוק יש בין אם היבם מומר בשעתא או לא. הלא כתבו בהגהות מרדכי שם בפרק החולין דשפיר יש לחלק דס"ל דשוחין מפינין וכוין דבשעת שבו"י אחיו היה מומר ויהי אסור

מדרם

שארה נו

רובלן

כב

אסור לה בלוחה קטנה שוב אינה עומלת לפניו ע"ל. ולא כן בדיון דיון שלישי טרחה המומד הנוכח לא המיר דחו כי אם אחר השואל לחיו אין לו ראייה מדבריה מהיריק לטעם. חף אלו נאמר ונשיב לו כאלו כתבו שם בכתוב מדברי ד'ה סתירה בלא חילוק אפי' לא היה עומד בשעת המולד כיון שסיים מומד בשעת מיתה אחיו אינה זקוקה לו דס"ל מיתה מפלת וגם רבינו ברוך הכהן שם דהלכותא כ"ה ומבין דגם סר"ף פסק דמיתה מפלת. ועוד כתב דהלכותא שכתבו מהר"ם להסיר מהסיוה דפרק הגזול דפריך אלא מעשה יבמה שפלה לפני מוכס שזמן וכו' ללכות ראייה לא שייך לתקן בין מיתה או בשואלן מפילין דבכל ענין אדעתא דכחי לא קדשה. וע"פ פרק סמוך. אי"כ בדרון דיון נמי אפילו אי"כ הוא שהמיר אחר גשוואי אחיו שייך שהי ערומה ככתב מהר"ק מאוס עשרי בוכחתי דלפי' שהיבי שהמיר אחר גשוואת רבו המחזירי אוהת בלא חילוק. ואי"כ או"כ נמי רובי להסיר הכאס' ה"ל כמכר :

א"ל שפדיון ים לסמפק בדרון דיון דשחא הייבס ה"ל לא המיר כי אם אחר מיתה אחיו שכבר היחס זקוקה לו כי לא נמאל זה מנאר געויה של וחס סיה כן לא היס לנו ראייה מהסיוה שריוחה מהר"ק אל היס המוכס כדברי סבור אבן העזר שלא להסיר יבמה לעמלא על פי עד אחד. מ"מ נראה חף אם היס כן שטכיס כדברי סבור בדרון דיון אי"כ סבורא אלימחא להסיר מטעם שכן כאלו לזרף עד עדים אחרים דייטו ערווה של כמ"ד מהש יר"ק קשירו על פי כתבו ונתקיים חתימה בניה דין כמכר געויה וז"ל שמענו בצירור מפי אנשים נלחסינו בנינו עמינו ק"ק פור"ץ שהמומר כה' מת בממסה חוץ לפור"ץ זה סביב י"ב חדשים ושמעו האחרים על מיתוה שמתה גדולה ג'. וגם האלוף מהר"ר משה רפ"ז כמ"ר אברהם כהן רפ"א שקיים ג"כ חתימה על כמר מהס יר"ק ה"ל כתב וכו' אני שמעתי מפי אחי אחרים ממיחה המומר ה"ל. גם כמר אברהם בר רפאל מוקראקא י"כ הראה בפניו בכתבו של אחיו שהסיר על סכ"ד ה"ל. ואי"כ לפי הנהגה הוא שבגלותו מדינה נחזרס מיתוה של המומר ה"ל בסכת שטעסה בק"ק טור"ן וידוע הוא ללא כלל בני אותה מקבלו. וגם בסכת שאלו מומר הביא כמה עליותו על בני אותה מדינה. והנה כאשר בא קול מחזרס מיתוה כדכתיב בלחוד רשעים ריה. ובאשר כתב כמר מהס יר"ק ה"ל ששמעו סיפורים על מיתוה שמתה גדולה ה"ס של געויה בל"ל על פי עד מפי עד. ולסכת מהר"ק שכתב בשפדיון ה"ל כיון שזין כאלו כ"ה א"ז עד אחד שטרופה מת ויכח מן עד מפי עד וכו' סידי דאין עד אחד נאמן ס"ה עד מפי עד דהא ביה חילוי וט' אי"כ ס"ה ב"ד חז"פ שיש כאלו עדים אחרים שמתעדים כיון שחס עד מפי עד לא חזבו שני עדים אם היס המוכס כמ"ר א"ש ובעור מ"מ. כיון שגבלו ים ויכריס עד אחד רמת ודומה כד"ר הגון להאמין. לכך גם לסכת הר"פ"ץ יש לסמוך להסיר ע"פ עד אחד מעטם שכתבו החוספות פרק הכאס' רבס דף פ"ח דנור המחזיר מתוך חומר שהחמרה עליהם באוספם וכו' נראה לרי' ליתן לן למימר דדייקא ומוסבא ונאמן עד אחד ב"כ מן הסורה כיון שדומה הכמים הוא דחאמן ואין זה עקירת דבר מן הסורה כיון שדומה הדבר בגון להאמין כמו שאפרס לקמן בצירור שכתב שיש קאס טעם וסמך לן חתיב עוקר דבר מן הסורה ע"ל. הרי מבואר שמה שטלמינו מעשה ז"ל עד אחד געויה חלש מטעם דלשה דייקא ומסכתא היינו משום דע"י וראוה דייקא דומה הדבר שסוה הגון להאמן וספקא הא דנמנעו לן עד א' ציבמס להסירה לעמלא מסו משום דכיון דמיסכא סויה ליה לא עדיקא ומיסבא ר"ל ולכך אין לנו ענין שדומה כד"ר שסוה הגון להאמן ומוסבא ר"ל לסכת הר"פ"ץ דס"ל דכיון דגעוין לא אפשיטתא חלוינן לחומרא קאין להאמין עד אחד להסיר יבמה לשוק מטעם דשחא כיון דמיסכא סויה ליה לא דייקא ואי"כ אין לנו דומה דבר הגון להאמין. מ"מ ב"ד כיון שעד לנו בוכוחו והתחזקס אמתיה בענין מיתוה המומר על להאמין לעד אחד שראה אותו מה אפי' לסכת הר"פ"ץ שהרי יש לנו דומה שהדבר בגון להאמין בלא טעם שחאשש דייקא ומיסבא. וכ"ס ב"ד ק"ס חלשה דייקא ודייקא ככ"י ויבחה עגובס וס כמעט עשרים שנים עד שדעה לה אמתיה בענין דיוה לכל חמתי מדיחיו מל זה נראה דכ"ד יש להסירה לעד אחד שראה מיתוה וס לסכת הר"פ"ץ כיון שיש לנו עוד כל העדויה האחרים המכרים אפי' שמספקא לן אם היה מומד בשעת גשוואי אחיו או לא. וכ"ס לפי מה שכתב

מהר"ם פדוה"ס בחשוכותיו סי' ג"כ שחף אם וטכיס כדברי סבור בעד אחד. מ"מ כתיב כאלו שני עדים אפי' שטכיס עד מפי עד אפי"כ אין ללסוג כדברי הר"פ"ץ וסבור רק יש להסיר ולהכנס בפני עדים כ"ס ב"ד שיש כאלו עד אחד שראה אותו וקראוה שיש לזרף העדים האחרים ונלחסינו בפני עדים ה"ס ששל סבורה של מהר"ם פדוה"ס לחוד לא מלאמי לני לסמוך דבר שבערוס כיון שכתב מהר"ק שכתובס סבורס דהא ביה חילוי כמכר לעמלא מ"מ צירוף כל הטעמים המכרים שכתבתי למעלה נראה דיש לסמוך לכל בעל הוראה להסירה לעמלא ע"פ עד סבור המיר עלי חזק ופסקוס:

א"ל שהדבר הקצוה ביותר בפנינו בכתבה חשש המכרה הוא שכל הערוה לא השירו על שם יהדותו של המומר ה"ל ולא על שם אביו וחס עירו ופי"ג קוד דבר פשוט הוא שאלו ק"ל דסימנים מוכתקים לו דלורייחה וסמכין עלישו להסיר אשה איש כמבואר בכל דברי תפוסת הר"פ"ץ וסמכין אפי' האריותים כ"ס אין טורק בו מ"מ לא מלאמי לני לסמוך ולומר סויה ונמאל שזיו ליבס של הכאס' המכרה רגלי עקומה וסבורה לפניו ונמאל ג"כ רגלים שהיס לסמוך כמכר שחודר עליו שנות במדינה המכרה ג"כ רגלים כאלו שזו סיה סיון מוכתק להסיר עליו הכאס' המכרה שהרי ראוה בפנינו כמה וכמה בני אדם יהודים וע"כ"ס שהיס רגליהם עקומה כאלו ואינו נקרא סיון מוכתק אלא בדבר שלא יזוירי סימנא כ"ך דברו זה ומללס בתקוס אל בניו אחר וכן דייק לישאח דגמלא בפ' כל הגט דקאמר בגון דחזר נקב יש בצד אות פלוני ודוקא ב"ד אות פלוני חלל הייס פלוני לא ובלתי ספק המכרה הוא דכתיב דבר שלא יזוירי סימנא כ"ך כוס ובתקוס כוס בגוף אחד וסיינו נמי עמעו של רבינו ירוחס שכתב כתיב כ"כ מ"ג חז"ל. (ביחור ויפס על דחי רבינו ירוחס שכתב לא חסתי פסמיס דלמי' מוכתקים וכו'). ועוד מוכח דמספקא לן לפי מהי לשיבי דרבא א' סימנים דלורייחה או דרבנן הלכך לא סמכין אסימנים אפי' מוכתקים לעדות אשה אלא בדבר ברור שאינו נמאל כ"ך בגוף אחד ע"ל. ודבר פשוט הוא ובלתי ספק שלא בא רבינו ירוחס לחלוט ולומר דלא ק"ל סימנים מוכתקים דלורייחה שפרי כלל אפי' מוכתקים מוכרים. שהרי מתקן ההוא געמלו כתב גבי מים קאין לן סוף דסמכין אסימנים מוכתקים וכן בכתוב כ"ד ח"ג גבי שלוח שאכ"ד הגט כתב שמתוירין הגט לשלוח אם אומר נקב יש בצד אות פלוני סבור ס' מוכתק וכו' ע"פ אלא ודאי ע"כ ר"ל לעלוס סמכין אסימנים מוכתקים דלורייחה אלא שלא נקראים סימנים מוכתקים אלא בדבר ברור שאינו מלא כ"ך בגוף אחד וקבלו סוימנים מוכתקים שגמלאו בתפוסת האמרונים שכתב ח"ס בהריגת יהודי ונלקט שיהי לו עין אחד עורה וסוחמה ומחורו עין יאל לו פעל ונמאל שזיו וסמך לפה ובכתביו כתב מאד שהיס חוטמו שקוע ביותר הרבס וכו' אלא היס קאס עקומה לא הוי ס' מוכתק וסיינו נמי עמעו של מהר"ר דוד כהן (ביחור דעם מהר"ר שכתב דעקומות אגב ודומס חזר סיון מוכתק). שכתב בחשוכותיו על יסודי שגעבס כמרה וסלך נאדו לבקשו ומאל איש אחד מת וסמך ידו והביאה לפניו וכו'. ופסק שם שחששו שריא דעקומותיה האגבס ודומס בצדו או עליו ס' מוכתק הוא וסמכין עליו אפי' אלוסור דלורייחה ע"ל. דייקא לומר דעקומותיה האגבס ודומס בצדו כו' דדוקא בכס"ג הוי ס' מוכתק מטעם דסוי מתו נקב יש בצד אות פלוני אכל עקומותיה לחוד או רמתו לחוד לא הוי ס' מוכתק לדבר כוס נמאל ג"כ בגוף אחר וחס כן ע"כ ז"ל דהא דכתב סבור כס"י ק"ה בשם חשוכות הר"פ"ץ ח"ל אכל אם אחר ס' מוכתק כגון שהיס חסר אהא מחזיבתי או יומר דרגויו לא חס' סינוי בלחוד מלחזיבתי סומכים עליו ע"כ ר"ל חסר או יתר שגולג. עמו ותינו שאינו מלאי בגוף אחד כן משמע מדברי מהר"ק לטעם דללגתה סורך לא הוי סימן מוכתק שהרי אותו מומר אולג על ירכו ס' אפי' האריץ חס' אם חס' מוסיק ארוה ערוה כיון שאלה סבורי שם עיור ש"מ דלא מייקדי ס' מוכתק. ואי"כ ס"ה ב"ד"ד חס' שחא פיסח ורגלו עקומה וסבורה

לא מייקדי סימן מוכתק כי נמאל כוחה בתיא' אחר:

א"ל שכתבו הסופרות על עמידתן עד שמכירין שמו וחס עירו לא כל למעט אלא שאין סומכין על ארומין השרע של אומותלות בגון שמעיד על גופו הארוך או גזן או האריום אחרים שמונים בהרבס בני אדם וכן נמי למעט כשאין מעידים על שם עירו שיש לחוש לאחור

מהרם

שאלה נו נו

רובלין

יבמחו הים מדווח ממון הדיבה הלךך אין לספק כ"א שמה הים נמלא
 אש אחר נמדינה פולין בחארים אלו ושיחה יבמחו זקוקה לו .
 ולדעוהו דפוסקים לתומרה דבעינן תרתי לביבוחא היתה מדוינה פולין
 לריבה דביקה אש הים נמלא אש כ"א ובע"ד ידוע ומפורסם לכל
 שלא נמלא באש זה שיהיה יבמחו זקוקה לו בכל מדיונה פולין כי
 בני הקהלות שפולין מכירים וידועים לנו וסוי כאלו דבקנו בכל
 מדיונה פולין ולא שאלו שמשאין האשם ודבר זה נראה לי ברור .
 ופסעז עמך בזה שום ספק :

ועתה ב"ד מחתר שירוע ומפורסם הוא שיהיה לאשה החכרת יבם
 חיבר ורגילו עקומה וכלך מארץ פולין לאיטלי"א והיה מומר
 וכאשר נעדינה שיהי מחפארם של חז"ל האש היה ר"ה ללכת
 לארץ פולני"א מקום מושבו להחיר יבמחו שהיא זקוקה אליו שהיה
 מדווח ממון הכרה וכו' כמו שפטר כבר תפס י"ק בכחו וכן כבר
 ידועיאל מק"ק ק"ר ממדינה פולני"א ומע"ג שלא ידעו זה כ"א
 על פי של המומר ה"ל כחם הרמ"ק ב"ש קע"ה דלע"ג
 דהעדים לא היו מכירין אותו ולא היו יודעים אה שמו כ"א על פיו
 מהני ואפי' בפעם אחת שאלה ששמו כך די בכך והביא ר"ה
 ברור' . מדגריסין בשלי יבמות משהס כדום אחד שבא להעיד כ"א
 א"ל ר' טרפון היאך אחת יודע נעדות אשה זו א"ל אלי והוא היינו
 מכלינן בדרך אמרתי לו יער כפר אריה א"ל יפה טונה עקר קורין
 אחי נעדי יונתן אריה דמכפר שחין לימים חלה ומה והחיר ר'
 ערפון את אשתו הרי לך שאל"פ דלא הוהאם לו קשמו אריה כ"א
 כשיפור עמלא בחקריה הפ"ה באיור ר' טרפון את אשתו וכו' ע"ש
 וזה שפטר מהר"ק עס היתה לעמלא שאלה היו יודעים שהיא
 מארץ פולין ושי' לו יבמה עס כ"א על פיו מהני והסתחא נראה לי
 שכל הסומים שסוי במומר הזה לא נגרו מכללו הזכיר את שמו .
 ואחר שזוהו מארץ פולני"א עכרי וכוונתו מהשבות הר"ן דלא תלי
 הכל במו לבד . וא"כ נראה לי לדמות לו כאלו הזכיר את שמו וס'
 מדיונה ומהני ים לדמות לו להם שכתב הרמב"ם וז"ל ישראל שאומר
 מח יודי עמנו במקום פלני וכן לורחו וכן וכן סומי אין אומדין
 באומר דעתן שהוא פלני עד שיעיד שהוא פלני ויכיר שמו וס'
 עירי אבל אם אחר שז"א עמנו מעיר פלני ומה מחפסין באותה
 עירי אם : לא יא' אלה הוא תשא עכ"ל . ובשימים שאינם מוכהקין
 איירי כמו שכתב הטור ס' י"ז הרי לך שסובר הרמב"ם שאל"פ
 שלא הזכיר שמו וגם אין צו סומים מוכהקים כיון שאומר שז"א
 מעיר כ"ד מחפסין באותה העיר אל לא יא' אלה הוא תשא א"כ
 חזיר ורגילו ומפורסם הוא שאלה היו אש מארץ פולין שהיה
 אותו היבם של האשם ו ודי כאלו חפשו בכל ארץ פולין ולא
 מלאנו את אחד בחארים אלו כ"א זה וע"ג ים לסמוך על זה
 להחיר את יבמחו . גם ים לדמות לו להא' דלמיתין פ' האשם שלום
 יתכן ריש גלוחה לו דחתיה רב דביי הוא קחולו מקורעב לאשפמי
 ותיכז עתה מהתם וכו' ופליגי עס אבי ורבא וי חייטין להרי יתכן
 לו לא אבי קאמר חייטין רבא אחר לא חייטין ואפי' לאבי דאמר
 חייטין במקום שכול להסחר ע"י ביעה מהני כדאמר בזה הכי
 אחר אבי אלא אמונא לה דהכחו דיעה דאשתכח בנדרעא וכו'
 ותלחם אבוב דשמואל לקמי' דרב יודא נשיאם ושלה ליה שדוקו כל
 העיר ע"ש הרי לך מבוחר שנתקום שטיך דביקה סמכינ אנדיקה
 אפי' לאבי וכתבו שפיטוס עס וברא"ש דליירי שלא הוחקו שים
 ב' בשם זה אלה שהשירות מנוות עסק שם הרא"ש כרנא דהינא
 דליכא חדא לטיבוחא שלא הוחקו ב' בשם זה מע"ג שהשירות מנוות
 או להפוך או לא חייטין וים פוסקים דבעינן תרתי לטיבוחא לא
 הוחקו וגם לא כשימי שיתרחם כמו שכתב ר"י עס וברב"ש סימן תק"ח
 והסתחא לא מנעיה לסבחת הרא"ש דליכא חדא לטיבוחא דהכי דלא
 הוחקו וע"ג דשירות מנוות לא חייטין א"כ שפיעא דגיד"ל לא
 חייטין ואין לריך דביקה כלל דסא לא הוחקו ב' בפולין בהארים
 שלנו שסוי לום הסומה כנזכר למעלה ואע"ג דשם איירי שהזכירו את
 שמו הוה הוכחו דהסימנים שכת"ד לא גריעי מאלו שהזכיר את
 שמו . וסוי כאלו הזכיר את שמו וס' העיר שז"א מהס דלסבחת
 ברא"ש לא חייטין כיון שלא הוחקו בשם זה שנים באותו העיר
 מע"ג שהשירות מנוות א"כ שפיעא דגם כ"ד לוכא למיתח
 למידי . אלא אפי' ללסבחת הפוסקים דבעינן תרתי לטיבוחא וכל
 היכא דהשירות מנוות אפי' לא הוחקו חייטין מ"מ בנדון דידן לא
 שפיע דליכא למיתח לכל השולם עכרי מבוחר בעדיות שהומתר היה
 מתשא שם הים ר"ה ללכת למדינה פולין מקום מושבו להחיר

ואף על גב שכתב מרדכי ה"ל הוא נועל שבר על שליחו ומכל
 מה שפטריו לבנות כל העדיות הללו בארץ מרחקים וסוי כאלו
 נועל שבר להעיד הלא כתב הרשב"א בחשובה והביאה הב"י כנור
 ח"מ ס"ם ס"ט וז"ל ל"ל אחרו אלא בעדים ששעשו כבר שכם
 מושים להעיד ולא רצו להעיד עד שנטלו שבר ודומיא דהנוטל שבר
 לדון דמטה על ב"ד לדון בין אש לרעהו אבל מי שאינו מחוייב ונוטל
 שבר לילך ולהיות עד אינו כדון זה לפי דמתי עכ"ל . מכל זה מבוחר
 שיש לסמוך על עדותו של כמה מרדכי כעל עדות אש אחר וכו"ש
 שמתוך דברי העדות שהביא בירו יבם שכן הוא שנתבארם כל
 בעדיות אשר אין לספק בהם כלל :

וע"ז דבר שלא נתקיימו כל העדות בקיום גמור כדון קיום שאר
 עטרות ועדיות הלא פשוט היא שהסכימו בהם הגדולים
 שפוסקים ובראשם הר"ף והרמב"ם שאע"ג דבבאר עדיות בעינן
 מפייהם ולא מפי כתבם בעדות אשה כשר אפי' מפי כתבם אלא
 שמתקו המפרשים כדביבם אם לריבין להיות מקויימים או לא אבל
 דעת הרמב"ן ובר"ן ור"י לפסוק לקבל ולהשכיר אפי' באינן מקויימים
 ופסק הב"י בעור"ג ס' י"ז כדביבם להקל כמו שנתבארם כל
 אלו הרבנים בעור"ג ס' י"ז ובכ"י עס ומהשעדות מקויימים
 בעינן זה כ"ד נראה דמתי ויש לסמוך עליהם אליבא דל"ע ואין
 צורך בהם להאריך כי דברים פשוטים הם . כנראה לענ"ד כחבתי
 למשן האמת והלכתי כדרי הערוד מאחר בן מהר"ר גדליה ז"ל
 ס"ה חסן המ"ך פולין וכו' :

שאלה נו נו מריה דרין הגאון ר"מ ואב"ד ל"י פ"ה
 מופת דורינו מוה"ר מרדכי יפה י"ז השם יריבה
 שגמו ושלחו לאורך ימים ולכל המהפסותם כלל מעלתו שלם . סעי'
 לדינו ספ ה"ק גולב"ן בימא דשוקא עדות אשה שהסגנה
 בקאשטנדינ"א רבתא ונתקיים עס מה שהיה אפשר לקיים הגם שלא
 נתקיים כי אש ע"פ שפטר עד א' על חתימת ריין א' . ועוד עד
 א' על חתימת ריין שני . ועוד עדות אחרת שפטר בעל אופיאף
 שמה אותו איהם בניהו שפטר ע"פ כתב ידו ונתקיים פה כתב
 ידו ע"פ עד אחד כאשר שני בעדיו דמתי חמינים . אותו כתב עדות
 ששלחו ליד ר"ח ואמרנו שקיום זהו הוא מספיק לעדות אשם דלא
 גרע מהא דקתב הרמב"ם וז"ל מלאו כתב בשטר מה פלני נהרג
 פלני וידוע שהוא כתב ישראל תשאל אשתו עכ"ל ודין זה פלגתא
 דאמוראי הוא בירושלמי וביבא הר"ף וברא"ש סוף יבמות וכתב הרב
 המגיד על דברי הרמב"ם שמדבריו משמע שא"כ שיתקיים שיכירו מי
 הוא שכתבו שא"כ ביד אומר רבינו והוא שנתקיים עס שזועע מי
 כתב כלומר אפילו בעד אחד שפטר שפלוני כתבו אכל ה"שכ"א
 כתב שרעה שפטר סובר דהיה דוקא שנתקיים אותו כתב והוא ז"ל
 שכיום לדעת האומרים שאפי' בלא מקויימים משאין עכ"ל . ואפי' ג'
 שהר"ף וברא"ש הביאו בסוף יבמות פלגתא דירושלמי ולא הכריעו
 ביניהם

מורה

שאלה נו נח

לוברק

כג

שם אביו אם לא הוחזק אחר כיוצא באלה עיר כגון שהיה מיוחד בשמו מחירין אם אשמו ואם לא היה מיוחד בשמו לרוב להאזר שמו ושם אביו ושם עירו ושם הארץ שמו ושם עירו ולא הזכיר שם אביו ומשפחתו באלה העיר ואם לא נזכר שמו ומשפחתו כן חלה הוא הנשאל אשמו עכ"ל. והרי לך נמשך כנ"ל ומבואר בבדיקה שמחירין אותה להנשא ע"י המשפחה באלה העיר כו' וכ"ש כנ"ל שם לגרף עוד על מה הובאה שהעיר העיריים וכו' עד אף אין שייך שגיר ניווען כו' עד נתיין פאטר אז אין שייך קנפס מאכיר ניווען וגם הוזכרו קלמ סימנים בגבשו פאליס שחייב סימנים מובקקים שאמרו עד האט אין געלין צארט ניהאט אז אין טעופליק פנים ודוגמא אז הויר מהר"ק שורש קפ"ד ע"י הסוכמות אפי' לא הזכיר שם עירו כי אם שם מדינתו ארץ רוס"י כמבואר שם ומתאר שהגיד לנו שהאבס עגונה היא וישנה נעת הוצא ב"ק פוזנא חתח ביה דייק היפס דברית כ"ח וגם הרבה שירותות מליוות מפוזנ' לפראצ' שלחנו העדות ליד כ"ח כדי שג"מ מעכ"ל יונגה הימד האשפס הסגונה לכל"א ח"ס יסיכס לדבריו ודבר זה יפהו בקטנים ויחסי"ט גדולים כמעכ"ל נאם מאיר כו' :

שאלה נח אחר מלכ"י יהודים המעלה שכל ימיו היה מוחזק בכשרות והוכן בדרכי הדין והיוסר ולא נמלט לו עולה. ובהיותו מחגולל צאנך לעסוק במסורה כמנהג הסוחרים. ובה לקהילה אחת בחורגמה וטקס שם בביתו סחורה שלא היה נרתיק לבני אותה קהילה והיה יושב מנהל בחי"ס מלכות האותה קהילה וצאלו אותו בנתיים אם כי בידו מלכות חסידים שוידר. ומתחת שאלוהו בן טובים ראש והכיר באלה בני קהילה שהם שונאים לו והיה יורא כלם יסור צירס שיעמקו בנתיים גדולים קלא יסור לפי כבודו לא חשש לדבריהם. ולא הודה דבר. מה עשו בני אותה קהילה שלחו וחספו שיהיה מחזור שם עם סחורתו ומלאו מחלוקה סחורה בביתו והיה מה שהיה קצרו בני אותה קהילה להבאיש את ריחו ולהביאו לירי עושים וקטנות גדולים. רק שלא עלתה בידם בסנהד כלאר אותו האיש יש לו די ודי גדולי ארץ טורקייא ועמה רואים לפגום מנהל מנני הקהלה כבודו ולסוללו מחמת כשרותו ולעשותו חשוד על השבועה מתחת שערב על המרס שלהם כסתינו עליו וכאלה יש לו איזה טענות ותביעות בינו ובין חבדו רואים להפק השבועה על שכנגדו כדון המהודר על השבועה. ילמדו רואים אם הדין עמם ולסוללו מחמת כשרותו או לא :

תשובה דין או חלי במחלוקת שנין גדולי המעשרים בשאל דמיון פ' כל הנשבעין שכנגדו חשוד על השבועה כי"ד אחת שבועות העדות ואחת שבועות הפקדון ואפי' שבועות שוא ופירך גנמי' ולחתי נמי שבועות ביטוי. יקתי שבועה דכי קא משבעת בקשרא קא משבעת אבל שבועה ביטוי דליכא לנימיר דבקושטא קא משבעת דאקתי וכו' ופרש"י שבועת ביטוי דלכא פ' קא משבעת איכא למימר דבקושטא משבעת שבדעתו לקיימה ואפי' עבר עליה שכפאו ולרו אינו חשוד ככך על השבועה שעבר להוציא לשקר משיי עכ"ל. והסופרות שם כתבו מאן דלוס לדיקדק דמי שעבר על המרס לא יפסל לשבועה כיון דבשעת קבלת המרס איכא לנימיר דבקושטא קא משבעת. ואר"ח דפסול הוא והכא לא קאמר חלה דלא קתיי פ' דלא מיירי דבקושטא נשבעת ורואים מפ' הכובד דאמרי האי אחתה דאחתייב שבועה בני דינא דרבה אמרה ליה נח רב חסדא דיעבא בה בהיה"ט דמסיירא שפירא חסדא. ובה"ט גרייס ידענו בה בהיה"ט דמסיירא שפירא חסדא דלגטל. ופירשוהו שבעתות ואינה מייקמת בחון קלא חלכל ואוכלת. ואעפ"כ אפכה רבא אשכנגדה וכו' ובה חלקו גדולי המורים כגון הר"ק והרמב"ם והר"מ שביאש הרא"ש וכל הגשמיים שכתב הטור ח"מ כפי' ל"ב בשם שהם שופקים כרש"י שאינו נשבעת חשוד שבועת ציטוי דלכא על מנה שעבר על המרס. וכן ר"ח כמ"ס הר"ן שם והרב סמגיד בשם רב האי והרמב"ן וכן לסרבה גדולים שהביא המרדכי והרבה מגדולי האחרונים בחשבונותיהן. הגם שהבי' כפי' ל"ד כתב שלא ידע מסיכן למדו שפיר"ק אומר כרש"י. והרא"ש סומ"צ וסייעו ומשקרים אחר פרושו על ר"ח ופקדון ונפסל שבועת דלכא (מיידיה על ר"ח דפוסק שארס נפסל כעבר על שבועת ביטוי) :

והוא"ר ואחא לרין לאינונא שליפי הנראה מחסרב יונד פירושו של רש"י דאילו לפי ש"ל ר"ח דפי' דלא קתיירי חתא בנידוי דבקושטא קא משבעת אבל לעולם נפסל שבועות ביטוי איכא למיירי אס כן כיון דחלה דמחוייבין לא תנא שבועת ביטוי דלכא מתיבוי חוסק דאדתיין לפסוק לפסולו כיון דלא אשמועי' חתא בשום מנהג ועל

בנייהם הא כתב לי בשם שמה שכתב הר"ק פ' מי הלחזו נראה מדבריו כנראה ששופק להקל דלע"ז דבאחר עדינות בעינין מפייהם ולא מפי חכמים בעדות אפי' מפי חכמים מהני וכן נראה מדברי הרא"ש שם. הכי עשה הסופקים הסכימו לדברי הרמב"ם אלא שהמפרשים חולקים אם לר"ך לקיימו משום דקיים טענות דרבנן וכאן חוקמים האלוהיה כמו שכתבו ל"י והר"ן פרק מי שלחמו ונחלקים ע"פ עד אחד נראה דמתייב ל"ע חלה שב"ד ובעדות שאמר לא העירו על שם אביו ולא שם האביו כו' על שמו ושם עירו שאלמו נקרא יושע וזמנו אחר שמו חלה מפראצ' ושהיה אשמו ובניו כפראצ' כשלא מהם ולא נעלם מעיניו שפירושא דהאי איהא חלה בסוגיא דבימוה פ' הלשם שלום דף קנ"ו יתקן ריש גלוהא וכו' הוה קאולי מקרובא אשפמייתא ושכיב וכו' אי חיישינן להאי יתקן או לא איני אחר חיישינן רבא אמר לא חיישינן ופקסו קס כר"ק והרא"ש כרבה. אלא שרש"י כתב דלחייבי שלא הוחזקו מרי יתקן וכן כתבו שם החסופות דלחייבי שלא הוחזקו מרי יתקן ובשכיחי שפירחא וכו' וכ"כ שם הרא"ש אבל בהוחזקו משמע שם כשריה דלפי' רבא מורה דחיישינן כשריה שם בהבואה גיעול דאשחזכ כסורא דהוה כחוב שם אלא נהן בר חייל הנדרעל ודבוקי רבנן מסורא ועד הנדרעל ולא הוה נהן בר חייל אחרינא לבר מענן בר חייל ממנהל דנכרעל וכו' דאמר רבא אפי' לדידי דלא חיישינן הכה חיישינן. ואל"כ כ"ד פקעא דהוחזקו מרי יושע רמנה יושע איכא שפירא וכו"ס קהילה דקושא כפראצ' י"ו. וא"כ אין יסוד לאשפס זו כ"א פ"י שידוק כל קהילה דפראצ' שכל הנקדחים אז בשם יושע סם הם בחיים או שמתו שם כפראצ' ולא ילא משם אלא בעל אשפס זו. וכ"כ הרב הנגיד על מה שכתב הרמב"ם ט"ז מה' גירושא ב"א אחר ואחר אמרו לו כ"ד או ראשית כשה"ך למקום פלוני אמרו להם שמה יתקן בן מיכאל וכו'. הכי אשמו מוחרה ואין ראומים שמו יתקן בן מיכאל אחר שמת הוא עכ"ל. וכאן עליו הרא"ד ז"ל אמר אנכרס וכוא שלא הוחזקו עד כאן. וכאן עליו הרב סמגיד וכו' אומר שאף בהוחזקו אם ידוע שהאחד קיים משייחין אשמו על זה. דהא לכה למתקן וכו' אבל ודאי אם יו כלן ב' ואין ידוע בחד מהן שהוא בן בודאי אין משייחין את אשמו של אחד מהן ואם נשאת חלה והיו ספק אשפס איש. וגם רבינו יודס דברר כוה וכו'. וכ"כ הרשב"ם ס' תתק"ח. ואע"כ שכתב הטור ח"ה ס' י"ז ח"ל ב"א אחר ואחר אמרו לו כשה"ך למקום פלוני אמרו שמה יוסף בן שמעון ובה ואמר ק' ואזו מכירין פלוני ידוע בשם זה אשמו מוחרה אש"פ שלא אחר בו סימן שכירנו ע"י ואין אלו מושחין שמה את כוה שמו כן י"א דוקא שלא הוחזק אחר באלוהו מקום כזה שם וגם לא שכיחי שפירחא שטוברים וכו' ורב אלפס כתב אפילו שכיחי שפירחא ויבחי מרי כהני שמה שכיחי שפירחא משייחין פד דליכא תרוייכו ליעשותא. וכן היא מסקנה ח"ה הרא"ש ז"ל עכ"ל. וכן כתב הרא"ש בהשמוחו כלל לא כהאי עובדא דמגליל מן מלל וא"כ כ"ד איכא לנימיר דלא שכיחי שפירחא וכו"ג דהוחזקו מרי יושע וישאמרי. הכי עשה הסופרים אחר דבריהם ליעטורא כי הרא"ש לא הכריח זה אלא מדברי שאל"כ חקשה לך דברי הר"ק שפסק הכה דרבה וצ"י כל הגע פסק כלישנא דחרא דר' ירמיה דבחדא ליעשותא כגון שפירחא מליווח אש"פ אלא הוחזקו חיישינן ויתקן הרא"ש דבגט שם להחמיר כו' דאשפס להחוב גט אחר אבל בעובדא דיתקן ריש גלוהא פסק להקל משום דאי חיישינן להאי יתקן אי' לריב להשענן כל ימים. אבל ל"י פ' שם הסוויא בפי' האשפס שלם באופן דלא קתיי עידי וכן הרשב"ם בהשוכה כתב בשם הרמב"ן והרשב"א דבעיני דרתי ליעשותא ופירשו הסוגיא כפירושם של ל"י. וכן משמע מכל דברי האחרונים דחסמו דבריהם דהוחזקו עני יוסף בן שמעון בעיר חיישינן אבל ע"י בדיקה שידוקו כל בני העיר אפילו כ"ד יש להחיר ואין להקל מלהחמיר שם אביו בעינין שזכיר שם עירו אבל כשמוכר שמו ושם אביו לא בעינין שזכיר שם עירו מ"ח שמה מדבריו כשמוכר שמו ושם אביו ע"י אש"פ שלא הזכיר שם אביו משייחין אשמו כקלא הוחזקו בעיר שמים ששמן כן וה"ם דע"י בדיקה בני העיר משחרי וכו' כשריה בשלטי בעבורים שפרק האשפס שלום וז"ל ואם אחר העדים יוסף בן שמעון מה ולא ידענו מחיזה עיר היה אש"פ שלא הוחזקו יוסף בן שמעון אחר בעיר האתא חוששין ליוסף בן שמעון אחר בעולם ואין מחירין אשמו של יוסף בן שמעון הידוע לנו. ונראה בעיני ששם הזכירו שם עירו אש"פ שלא הזכירו

יב

מדרם

שארה נח נח

דוברין

ועל מס ספק המנה דמייני כיון דמסבדא הוא שאין ראוי לטעם כעו שאל בשבעה דקמי במהמין סואלי ובקשטא קא מתקנב . ולא ק לא שיה למימד דהא דמתחין חנה שאר שבעות ויהי לא כיון דלא דמיא לכו . וכל דא נלכא למימד דהנה ויהי דהא לא קמי ובר פדך בג' יונה חולב ולא לכו . אכלה ולא אכלה מאי איכא למימד . והואך לומר ולהך הוא שבעה הוא וכל דמי ליה פי' כל שבעה ולטבר ומס שביבא כר"ס רחיש מע"ק ד"ק דר' חייה חיי' י"ג אבות ור' ארשאי חיי' י"ג אבות ומפרס מר מ"ס לא מרי בני חיי' דלכ"ג כל שבעה אבות סן יט לרשות דשאי סחס ד"ל דתקן בני י"ג ויהי לחיך וגם נשט בשאר משניות וברייתיה ולא דמי לכה דכתבו הסופרות בריש פסקא חימה דלא חשיב הייא דתקן לעיל מי' בשבע מן הפסקות בידו . וכו' וכן כל הנה דתקן לקמן בריש פסקא שביבא ר"ח מפרק כטפג לפי גרסה כלכות גדולת והלו וכו' וי"ל דלא חשיב אלא הכוונת כגדור רחין לישבע עכ"ל . דשאי חסם דלך על גב דשייכוסו במשכס זו קמי לה במשניות אחרת אכל רין זה דלפסל בשבעה ביטוי דלכסה לא חשמיין כסוס משנה וברייתיה גל' גל' נמלא מפורש דבריה שום אמורא . גם כתיב רחיש שביבא ר"ח מפרק כטפג לפי גרסה כלכות גדולת דלעיל דגריס דמפקא פס שמיס לנכסה אינה מוכרחת דהא איכא לפתח דר"ל דנילס לארשא פס שמיס לנכסה פי' שבעה הוא וכדומה : **ועתה** הנה שאינו כדאי לכריע בין גדולי הפוסקים מ"מ סואלי ואין דבר מוכרח בין הפוסקים . ואמ"ג כהטור ס' ל"ד גמ' סחס דרבינו ופסק גמ' סיינו מכוס שחא נעךך אחר כר"ס דברי אביו ואין זה הכרעה ולפי הגרסה מחסדר יותר פירושו של רש"י כאמור . והואיל וכן ראוי לן לומר דמוקמינן גברא לחמקתיה ושלח לוטאילו מחמקא כשרותו :

שאלת מי כרפ"א ז"ל חבד שבעה לפרוש לזמן פלוגי ופטר על שבעותו אינו נפסל בך ואינו כדן חסד על שבעה אפטר הוא וכן דעה ברפ"ב מהסא דפרק כל הנשבעין דמקמי אמתיותו ואמר שבעות ביותו ס' ופרש"י ט' . אכל ר"ח סוכר כהטור ס' כו . ומ"מ ברבס מן האמוראים ז"ל מסכימים דענה רש"י ז"ל . ולי מלאה לכריש בנבע שאל לאכלו ואלו הכי הוא חייב מלקוח ושבע הוא ופסול לעדות ולקטעס אכל כעבד לאטל או לפרוש ולא פסה כיון דהוא חייב מלקוח דלא עבד מעשה אינו פסול לעדות ולשבעה ט' . וכן נראה דעם כרמ"ס ז"ל כהבד בפרק ב' מהלכות טוען ונעטן קבל הפסול לעדות משום עבידה או חסדו על הסתעס . ובפרק י' מהל' עדות כהבד איכא רשע כל שבעד עבירה שחייבין עוילס מלקוח זהו רשע ופסול לעדות וכו' עכ"ל . ואיך ס'ס בנ"ד שאל עשה שום מעשה ולכן אין פסול כלל . ובר מדרין נ"ד אחר רב חסדל כהטור במלס כלל משום ד"ל שאלה ס'ס דענתו לשבע על הכרס כלל רק הנה נדעמו לכרות לכסף שיש לו בידו מלוכה חסודת רק שאשחמוטי קא משחמיס מבני הפקלס זמן מה לרשות איך יפול דבר עד שיתקדורו החמין כשפרין כי רחש שמרה דינס מחוה נגדו ויש לרשותו לכה דאמרינן בפ"ק דמילאס אחר רבי אידו בר אבין אחר רב חסדל כהטור במלס כהבד לעדות . בפסקין פסול לעדות ומבואר כס בנמלא דעעמא סוי דטפר במלס כהבד משום דאמריק דלא הוה דענתו לגרולו אלא לא-החמוטי סניד וכן פסק הטור ס' י"ב כעשך כל זמן שלשבע . וגדוה: מוז כהבד המבדרי בפרק כל הנשבעין ח"ל ומלאה שפי' האלפסי בשעריס שפכורס במלס כהבד ופ"ק שבע מדלל קמי כהבד אחד בשבעה הוא ואחר שבעות מלס וע"כ סיינו עעמו משום דאמרי' אשחמוטי קא שפחמוט וכו"ו דכעב על הכרס ח"כ כ"ס ב"ד : **ועוד** דאיכא למימר לוינה סאיסס שרצונו שמי אורח הקבלס שומדים על פניו וכבודו ונזקתה כס שונאיו אחר דעמא שאינו מחוייב לקבל הטלת הממס ובפרט שאינו מבני קבלס ואינו מחוייב לקבל גזירתה ויש לדמות זה לכה דכתבו הפוסקים בדין המלוה בריבית שהוא פסול לעדות ובספיקו בעדים ועבר משום דלא חשימונ עליו נשך במלס וע"כ שמעל לכו כדאמריק בעלמל לא חממוד לאשוי כלא דמי משמע לכו דאמרי' בעלמל כי רחיו הוא לחלטה בכל עמין שטכל לומר שאלה נהטוין לטבר על הכרס והסתעס ח"ו הואיל ומקורס סיה מוחזק בחזקת כשרותו ודומה לזה כ' הרי"ג' שהבוס שאל סיעדו על ארס שביס מוחזק בשכרות כריבית שחולין לומר שטלוס דנדך שאין איסור זו או כהיט כהטור בריבית שאין איסור בדרך כסוא . ואינו נפסל מחמת זה הכי מבואר שגאדס מוחזק בכשרות חולין בכל הכריס שטכל כרי' שאל לוטאילו מחמקא כשרות . וכ"ס וק"ו ב"ד . ואם קן מכל ס'ין טעמיס נראה שאורו כן סויס הוא בחזקת כשרות לענין לו הכריס . ומקדס . וכן כוס שום פסק . והמחיל מוס כדקדשיס ימוש עלמנו מרשבי' חורח לרבען . ל"ד כהטור מליד כן מחדר גדליס ז"ה סחן המלך סגאון מברדין ל"ג ז'לס :

דומה לזה כהבד כרפ"א בחבוס על אחר ספיו מעיריס עליו שהוא חסדו על השבעה מפני שביס חייב מנה כעטר לזמן קצב ועבר על שבעתו וכו' . והשיב בסוף דבריו אכל מ"מ לשיק פיסול על בלל קייס שבעתו לפרוע בזמנו חלוקת גדולי ספאריס . שם מגדולי החכמים אומרים שאינו נעשה חסדו אלא שבעתו ששבע עשה שבעה מפיו כע"ל . הכי מבואר בדבריו כהדיא ברעשו ז"ל שאל לפסול ארס ע"י שבעה כע כיון שיש מן כהדולס שפחמיס שמתבט אחר דברי רש"י . ובר מדרין דב"ד נוכל לומר דאפי' ל"ח אינו נפסל מחמת טעמיס חדא דהנה גרע משבעה ביטוי דלכסה דהנה סואלי אומרים מפיו ובאן לא סואלי שום שבעה כלל מפיו . וענין זה ממש כהבד הריב"ס כ' בחבוס ס' ק"ח על עיני ספקל החריטו בת"ח שכל מי שיעוד נכסוס של ראונין ברשות ארס בשולס בעדות וברחו אז מי שיש ברשותו מלוכה מנכסיו שיעוד וכו' . והאשה עברה על הכרס לו סואלי כהבד בסוף דבריו ח"ל . ועוד שדעת רש"י וכרמ"ז ח"ה ס'ס"א שאין נעשה חסדו על השבעה מפני שגזרע על שבעה ביטוי לכסה שחרי בשעם שבעה לא יאכא מפיה שבעה לשקר . ולא דמיא לשבעה סוא דתקן במתחיותו ולא שדקין כהי שחטור על שבעה כ"ד כשבעה שבעה הלא מפיה שלקר כמו שכתב זה סגדו חסדו וכו' והמריס שפחמיס קבלס הכי סוא כשבעה להכא וגרע מייס סכרי לא יאכא שבעה מפיה כלל עכ"ל . הכי מבואר בדבריו כהדיא ש"ד גרע משבעה ביטוי לכסה . וא"כ נוכל לומר שאפי' ל"ח אינו נפסל ע"י זה . ואמ"ג דכחוס' שדבחה וכל מבואר ש"ח"ה פסול למי שגזרע על הכרס ז"ל סיינו מרס שבעה כהכחמה קבלס שגזרו שאל יששו אינה עמין שאורו חרס סוי כאלו כל קבלס סואלו הכרס מפיסס כיון שנעשה כהכחמה כולס . ולכן כהטבר אחר מקבלס על אורח גזירה סוי כאלו עבר על שבעה ביטוי להכא דלכסה כהטור מפיו . משא"כ בנ"ד . וכן דייק לישאל דברא"ש שכתב בשב"ק כל הנשבעין על דברי רש"י ור"ח יש כוונת לומר אם הכטור גזרו מרס הטובר עליה אינו פסול בשבעה או סוי עבר על שבעה לרוב ולא חולב . וכן דעה רב אלפסי ור"ח וכו' וכן דייקא לישאל לטבר סטור ח"מ כהי' ל"ד שכתב ואפי' עובר על מרס שפחמיס קבלס כ' וכו' ז' כ' סטובר על מרס שפחמיס כהטור וכו' :

ועוד יש לחלק בענין אחר דל"ח אייבי סהטור גזרו שאל לשפוח אשורו עמין והטבר סוא עשה אותו דבר שגזרו כס שאל לשפוח . והואיל ועובר על הכרס במעשה ס' ל"ח דנפסל אכל סוי סהטור גזרו לשפוח אשורו עמין ועבר ואפי' עשה ונעטד כעב ולא טעמא גזרו נפסל . ומילוק זה כהבד ג"כ הריב"ס ס' י"א ח"ל ומס **פסול**

מדרים

שאלה נמ ם סא

לובל

כד

עולם איך שמע מיניה בדריא דאפי' בית הכנסת שמרד עדיין ושאל
 המקום בקדושתו וסוף אכור לזרעם אם לא זכרים מו' טובי העיר
 ולפי סיגיא דשמעון עם משמע דרבינא זב"ה של כפרים איירי
 אבל זב"ה של כרכים אפי' אי זכנם לא טובי העיר לא מהני וכמו
 בקב"ה דר"ש נפוי על לא דאמר רבא כמה לא שטו בי' הא דקמי'
 במתניתין דאין מורידין דמים מקדושתן ואף זב"ה במתניתו עומד
 ביד הלוקה אלא שלא מכרו שבטם טובי העיר במשמד אנשי העיר
 אבל מכרו ז' טובי העיר במשמד אנשי העיר אפי' למשחי ביה שצרכא
 שפיר דמי . וכבז הר"ש זב"ה של כפרים איירי אבל בית הכנסת
 של כרכים לא מהני מידי כו' עכ"ל . ועלה מייחסי נבמ' הוא עובדא
 דרבינא משמע דהבוא עובדא דרבינא נמי איירי זב"ה של כפרים
 אבל של כרכים לא . אבל מ"מ נראה לומר דכא דריתא החס א"ר
 שמואל בר נחמאי א"ר יוחנן לא שנו אלא ביה של כפרים אבל זב"ה
 של כרכים כיון דמעלתא אחו ליה לא מני מוצני ליה כו' . היינו בענין
 שיש עדיין שום תקוה שישאר אוחו זב"ה בקדושתו להיות עם מקום
 חפשי . ולכך אפילו שבטם טובי העיר לא יוכלו למכור אוחו כיון
 דמעלתא אחו אם כן על דעת כל העולם הקדושה ושמואל יש אחד
 בחוף העולם שאין ממסים במכירה ו' כמ"ב הר"ש שם אבל זב"ד
 שידוע לכל שאין עם עוד תקוה שיבנו זב"ה על מקומה הרשקין . והא
 ישאר פנוי יש לחוש שיפחדו לכתוב עליו דבר ביזוי משמחם לכל העולם
 ירחיק לכו במכירה זו ואפי' ליתקא כפרא דחוספות וכדמשמע ביר'
 ומניאו כרין ומפרשי טעמא דר"ה של כרכים אינו נמכר משום דכיון
 דמעלתא קא אחי ליה כו' רבינא זב"ה כדכתיב ואמרו יש אחד בנפק
 העולם שהו' גם ותקוה מעבד כו' דלכן שהדי דאפי' יש אחד בסוף
 העולם שיש לו חלק במקום זב"ה הרשקין יתחיל ליה במכירה ו' כאלמר
 למעלה כי ימות הוא לו . וכן ללמד שלא נפיו . וכ"ש דמפורסם
 הוא דאפי' ק"ה לוקאב בנו זב"ה הרשקין ליתנה דהר"ש שם אלא
 כל שידוע שני העיר בנו זב"ה משלכיה יש לה מרד ע"פ שבטת טובי
 העיר כמו שקבצו הכהן אש"ר' שם א"ר . ועוד כיון דכל מה ששטרו
 בני ק"ה לוקאב בטקס זב"ה עשו ברשות ובעלת מנהגי מדינה י"ו .
 אם כן על גרמנתו לאש דלוחא החס פ' כמי שהיר אחר יב אפי' והאי
 ביה גרשיחא דמתא מוס' אפי' דמעלתא קא אחי ליה כיון דלדעת'
 דידו קא אחי ליה אפי' בשינא מלינא לזונא . וכל הפוסקים הביאוהו
 לפסק הלכה . והאם כן הוא הדין זב"ד כולי עמלמא בחר מנהגי המדינה
 גריד ומסגיטוים לדעתה ולכך הו' שפיר מילי דהיינו הו' נמי טעמא
 דגרשיחא דמתא חפשי וכמו שדיקא ליתנה דהר"ש שם אלא
 כפיסתא דמתא מחסיה אף על פי שהקדושה היא לדעת כל העולם
 כולם מסגיטוים לדעת רב אפי' וכו' :

ובין עקן הוא דבד' מני לזנב . י"ל דהלווקים מותר להם ג"כ
 להשתמש בזכרים . שיהיה הם אפילו אוח' ד' להם כיון
 בית המדרש ויכולא המזכרים בגמרא דאזורים זב"ה של כפרים
 שנמכר דלא אחמד זה אלא שלא מכרו אוחו ז' טובי העיר במשמד
 אנשי העיר . דכתיב יתחיל החס אחר רבא לא שנו אלא שלא מכרו ז'
 טובי העיר במשמד אנשי העיר אבל מכרו ז' טובי העיר במשמד אנשי
 העיר אפי' למשחי ביה שצרכא ז' . וכבז הר"ש זב"ה של כפרים
 וברין עמו משום דכתיב איירי מהניחין דקדתי לוקחין דמיה וכו' .
 ומיחו ה"ה זב"ה יבול הלוקה לעוירי על כל לכו אפילו ד' דברים
 שצרכו כחמים ברולה שחייבין אפילו בשלח מכרו שבטם טובי העיר
 במשמד אנשי העיר . וכן הוא חילול דבי כפיסתא דהו' לחייבים
 דרבינא דל' רב אפי' דלא יוכל לזרעם אם לא יקנה מו' טובי העיר
 אבל חס שיקנה אוחו מו' טובי העיר יבול לזרעם וחייבם השמים
 של גנאי הוא כו' . וכן פסק הרמב"ם פ"א חמ"ג חפשי . ואף כדבר'ך
 שכתב עליו לא שנו אלא בבית הכנסת שחילולו דבניינו אבל
 זב"ה שמרד אפילו כדבר'ך מוד . ככתיב חבד סב"י וז"ל אין זה
 ממוז שיוכלו להתעט על ד' דברים אלו והאם אמרו שיוכלו להתעט
 פליה למה שרצה לזרעם ויבוא כי הכל מרוב לא אמרו לחלל הכיה
 לתפלה ליתוה זורקם ויבואו על עכ"ל . והאם כן זב"ד נמי שנמכר
 בשיחא וז"פ ז' טובי העיר במשמד אנשי העיר וכסמכתא ב"ד מותר
 ללווקים להשתמש בו בכל לריכס . אלא שאשכ"ח לרווחא דלמלא
 אחו זורמ' ששומעו זב"ה ליהיודים שיבנו עליו בחס ותלוקו
 אחו זורמ' שחזרו המקום שעתה עליו זב"ה דלמשיחיה קיה עיקר
 הקדושה יבאר פנוי מבני עולם בנין עמיתו לן ירק אפי' דרזינא היא
 ג"כ החמשים של גנאי כמבואר בדברי הר"ש שם שהבאתי לעיל מ"מ אינו

מכוער כ"כ כמקמיטוס אחרים ויותר הוא צעירה מתחמשים זולתו :
שאלה ם ומה ששאלנו על דבר המקום שתייבשו מימיה וקבעת'
 בק"ה הכיבוש שאין לו שוליים כדי שיתקבלו כל הכיס
 עם עדיין אין מספיק כדי לעבול בצדקה וסוריה לשלוח מים בכלם
 מטובק מהמים שנתפשו בכל המקום ולשפוך לתוך המצות ומתעם
 להחיר מעטם שהמים נשאבים בחוף המקום עלמה ומעטם שכלני
 מנוקב . י"ל דמכוער הדבר לעשות כן ללא הסודו לשלוח מבני מנוקב
 אלא לנקות המקום על ידי כלי מנוקב אבל לעשות המקום לכחלם
 בעינו זה לא נשכחן בבכ"ג וכו' הטור י"ד ס' י"א ח"ל כלי שנקב
 בשוליו אפי' כל שהוא אין חשיב עוד כלי לפסול את המקום וכבז
 א"ר הר"ש ז"ל בחשובה מ"מ אין להקל לעשות מקום לכחלם ולהביא
 בכלי מנוקב מים כזו עכ"ל . ומה שאמר' להקל מעטם שהמים
 נשאבים מתוך המקום עלמה אין זו שום סברא להקל דמ' בכך שצדי
 מוד כשארף המים בכלי ומגביהן מהמקום מיד געשו שאובים .
 ע"כ אם נחלם להמשיך המים לתוך המצות אוי חמשיבו אותם ע"י
 משיכה ע"ג קרקע דרך . או בדבר אחר או חתקו בחין ליגור בקרקע
 המקום עד המצות הקבוע בק"ה המקום וחמשיבו המים שנתפשו
 על פני שטח כל המקום לתוך המצות דרך הליגור שבקרקע . כס
 דברי אהובכם ד"ש כל הימים . נחם הטרוד מאיר וכו' :

שאלה סא ילמדנו רבינו מעשה באיטלי' שאמרו אחד שסיים
 עם חוץ ממנהגי ישראל נתפס על ידי החקירה של
 כומרים וברקו אוחו ומאלחוהו קטיב מכול ושוטט כמשה סיכודים
 וגמיר דיוו זה נשפט הכומרים שיהיה אוחו כי יתחרט ויחלה על
 הרשאותו וישאל מחילת הכומרים מוכרים אוחו לומר אחד כדי
 שיתודע לפניו כל עונותיו נגד דתם ויחובכס המודו ומגיד מי מוטל .
 ואחר הודיו היה יודע לפני החקירה כי כומרים ומגיד איש פלוס
 מלני וזו החקירה מוכר דמנין זה רודים אחר המוסל כלל עור דרומי
 אוחו אם ימלא או לא ימלא . וכן היה כי זה האונס חזר לרדם ויוד
 לפני החקירה ואמר פלני מלני ורפוא הכומרים אחר המוסל כמכנס
 רודים . ויודע הדבר להמוהל ויבחר ויך לו לנשפו אל ארץ מרחקים
 כי אין פינס נשבת והוכרמ' שלוח לבוא את גשמינו ובניו אליו . ועוד
 אומן מומחה היה המוסל מריח גלימוד מלמאכו וסיה לו גם כן
 פרס מפרנסו בעלי בחים . והמוסר היה סגר הדרך לפניו ובעל
 ממלכתו אין מקום לחזור למלכתו שם . ילמדנו רבינו אם הקים
 ה' לבא לרוץ זככים המוסר ה"ל חייב לשלם לו כל כולאחי מעטם
 להציל את עצמו ולסביח את אשמו ובניו אליו וגם הפסדו מה שנקבלו
 ממלכתו אם יבחר המוסל בזיכור מה שהפסידו כי דבר ברור הוא
 לכל בפרסיה . והאם יאמר אדם שלא מלינו בגמרא מעשה כזה שחייב
 למוסר אלא כשלקחו כותים ממונו על גמסר י"ל כי ודאי דינא דגרמי
 דייקוהו זה ודאי דינא דגרמי שנתמ' ענדוהו על מוסר סוכרת המוסל
 להוליא ממונו הכרח גמור סיק הנה בצרכה עכ"ל השאלה :

תשובה אם כוונת השואל היחה לבאר לו ברואות אם יש לחייב
 גופו של חבירו לשלם לו כל הסכומים והואילאם שצדיק
 לו עזה דרין המוסר ממונו הלא פשוט ומבואר דבר זה וק"ו הוא
 דבפרק הגזל בחרם מבואר דהא דק"ל דהמוסר ממונו של חבירו
 ביד אדם חייב לשלם היינו משום דק"ל כו' מאיר דרין דינא דגרמי
 דאמר החס הפסדו דלחוי אמטכסא דר' אבא וכו' אמרי ליה זיל לגבי
 דר' שמעון בן אלקיב' ור"א בן פדח דרביי דינא דגרמי אילי לבציהו
 וחייבוהו וכו' הכי מבואר דמוסר ממונו של חבירו לכה לחייבים אלא
 לר"מ ולא לרבנן ואילו במוסר גופו של חבירו אפי' רבנן מודו דחייב
 לשלם דכתיב יתחיל החס אחר רבא לא שנו אלא שלא מכרו ז'
 מראש ממונו של יסארא משום גרמא אבל היה מוסר גוף חבירו בידי
 כותים עד שפירש עתק מן כחותיהו אפילו רבנן מודו לחובל
 בחבירו דמשלם ריפוי דחשיב ליה כאלו הוא הפסידו נמונו ממך כשגם
 לו ריפוי ה"כ הואיל ומסר גופו בידי כותים כאלו מסר ממונו בידיהם
 וכו' ע"פ ובהשואבת הר"ש כלל י"א וכן הוא מבואר בשאר הכ"ה
 ס' ע"פ וס' חמ"ג שחייב המוסר גופו של חבירו לשלם לו כל הפסדו
 שגיבוע לו . וכן בחשובה מהר"ו ס' ק"א גבולון שסייה לו דברי
 ריבוח עם שמעון . ורואוין מתוך כעסו וחוס לבו הך אל הטי"רין
 וסיכר לו הדברים ומתוך כך נתפס שמעון וכו' . ונמצא שמעון יליאסיו
 שבוברך לשלוח אחר אוהביו וגם שקדו' יתקו והואילא חו' ופסקו דלמך
 חייב לשלם לשמעון לו יבואו ויפסקו לו כל דין מסור וכו' . ועוד
 מלא בחשובה מהר"ו מו"ק ס' פ'ו שהחמיר יותר במוסר גופו של
 חבירו

מדרים

שאלה סא

רובלין

חזירו לענין דלפ"ג דלפ"ג דלפ"ג לן כפ' סגונו אס עשו תקנה גזול במוסר
 ועלמא דתימן ופסקו הפוסקים קטא אין ידוע כמה הפסידו אין
 הנמסר נשבע ונטול. אפ"ס במוסר גופו אמתיך דהנמסר נשבע ונטול
 ח"ל קס בתשובה המכרז והסחא דל' פלויי מסור גמור דנתיב
 נשיטס אמרונו לא מבעי' לן יז לר' פלויי הנמסר עדות כל דכו
 אפילו קרוב נשיטתו הפיסס אמרונו נשיטתו ושמד' דישבע ונטול
 כדפסק מהר"ם שילבי ז"ק דבעדות כל דכו סני לענין מסירה וכו'
 אלא חפ"י דאין שום עדות לר' פלויי הנמסר ישבע ונטול מר' פלויי
 כל מה שברור לו נשיטתו הפיסס אמרונו. אפ"ג דרוב רבתינו
 פסקו דתימן לקולא ולא עשו תקנה גזול במסור ה"מ במסור דכו
 דינא דגרמי כגון אחוי שטרסא ממון חזירו אכל המזיק בידים ממון
 חזירו עשו תקנה גזול במסור. וכלא מזיק בידים כמ"ס במימוני פירק
 ז' במי שמוסר בידים דעשו תקנה גזול בטהור מסור וכן נא"ז.
 יישוב על דברי סמבדרי בדין המוסר לא יהיה דבריו מותרים אהדי. וכן ז"ל
 שריף ליישב שכח המרדכי בשם מהר"ם כפ' סגונו דפסק כר"ח
 בשאין המוסר מחייבו דנשבע ונטול. ובאריך פירקי מייחי כחם תשוב'
 פסקא בדינא דתימן לקולא אפילו אינו מחייבו. אלא ודאי היכי
 דמסרו בדין כי האי דמסר גופו והשבע מזיק בידים כדפסק רב'
 אפריס שליטי הגזול קמא דמוסר גופו כוי מזיק ממש בידים דלפ"י רבין
 מורו דכו' כחזול וכהיא תשובה דלכאסדרי (ז"ל הכתיבה נמשנה מיימוני
 סי"ה לה' מייקין סי"מ"ד) מני קרי ליה מזיק. ופשיטא דבמזיק עשו תקנה
 גזול וכו'. והכי ה"מ: דהגזול נהרגל בחרמ' אהרוב ומן כבעל סעודה דפירק
 ספ"ה. כל הני סו' מסירה ממון ואין שום מסיחה סוף וכו' ע"ג:

ואם היה השואל מחפיק בדבר מטעם שזכר לא נא הנמסר עדיין
 לדין הפיסס וכל מה שהו"א לא הו"א אלא כדי להגלגל קלא
 יבא לכלל הפיסס בדין עוב"ס. ולא היה מחפיק ושואל אם זה
 נקרא חזיק הו"א ונדיון לא נתקח והנמסר. אף על פי דאמר שח"י ראו
 להסתפק בזה כי מיד שמסר סדבדיס לשרי הקירס כוי כאלו כבר
 נתפס בידים ומקלי קלי ליה ומה שהו"א הנמסר להללוהו הוי כאלו
 הו"א ונתן להקרים להו"א ממסר נפשו מידס ודאיס נגמיר' ערוכ'
 פירק הגזול ומחילי דליחא סהס הו"א נהרגל דלנכרוהו ואחוי אחרתא
 דרב מני וכו' אמרו ליה דרי ואמנו כןדן דרי ואמני כדרייסו אחוי
 לקמי דרב אשי ופטוריס אל' רבין לרב אשי והא תקן אס תוא
 ונתן ביד חייב. אל' ה"מ היכי דלא דאוקמיס עליס משיקרא אבל
 דאוקמי' עליס מתיקא קלוי' ופי' רס"י ה"מ דלס נשא ונתן ביד חייב
 היכי דלא דאוקמיסו כדפ"ג על הממון המשיקרא על ה' הו"א אלא
 סלך ועמד ונתנו לו אבל כהא דאוקמי' על סיין קלייס והסחיס שעתא
 פטור משוס דהוה כלוסס. כי אמעיייתו דידוהו אמעני ע"כ. ודני זה
 הוה מוסכס מכל הפוסקים כרי לך ביוצא לן מיד דהרסא להס כוי
 כאלו כבר הוה סל פכריס ומקלי קלייס והס כן ה"ה ב"ד מיד
 שמשר עלוי לפני הקירוס כוי כאלו נתפס ב"ד' דהא סיה ידס
 שולטת בו מיד אס לא הו"א האלאות מלמט על נפשו ומה לי אס
 מותן ממון להקרים או לזולת' מה שיו"א להללוהו וסכרדו ו פשוטס
 ומכוררת ואין חולק עליה. איך בענין ההלאות אחוי הו"א חייב
 לשלם ואחוי אינו חייב בזה סי חלק :

ועתה ב"ד כל ההלאות שהו"א המוגל על שהלוי אה עמנו
 ונגמל על נפש כהו דבר פשוט שחייב לשלם ואס אין לדיוב
 כמה הו"א הלא כבר ביצירו ונתקל שט"ג כדמוסר ממון של חזירו
 פסקו רוב הפוסקים דלא עשו תקנה גזול במוסר אכל במוסר גופו
 של חזירו בדין כרוסס עשו בו תקנה גזול וכשבע הנמסר ונטול
 כמבואר בתשובה שהבאחי לעיל. אף שהו"א שהו"א המוגל אס לשלם
 להכיל אשמו וכויו אליו מן המזיק מרחקיס שגמלט שם לרבדי ר"י
 אין חייב המוסר לשלם מאן דאוחו סיוק לא נעשה מיד בשעת
 המשעס. ואף לסברת כרי"ב דהירף דכל סיוק המגלי ורגיל לבא
 קצבו חכמיס דלעילי שמה ל"ד אינו כ"כ מגוי ורגיל אף ע"ג דלנו
 לריסין ע"כ לומר דהשקן שישמור אחד גופו של חזירו הוא מגוי ורגיל
 דהא פטור הוה ככלל התורה כגלוים שבבחי' לעיל דמוסר גופו
 של חזירו חייב לשלם כל הוסיקויו. וס"ה ב"ד דהא לא חלקו בין ענין
 לענין. מ"מ ענין כזה ד"ד שילמך לנרווח לארן מרחקיס ולסביא
 אשמו וכויו אליו אינו פטוי כ"כ וכה"ג חילק כה"ס סי' ע"ג על משעס
 שרלוון סיה ע"כ בקלא אחד כ"כ ששמון' והו"א עלוי ש"ר של מילא
 וסלקוהו סקבל לרלוון בשביל סולאס השס רע של ששמון' ושכרו ע"ג
 אחר ואחר כך נהצבר שובדי ששמון' סיה שקר וכזב וסקבל' לא רצו
 להחיר רלוון לע"ג מפני שכבר שריו אחר ולא יכלו לסלקו. ועי'
 כך הפסיד רלוון מוסימו. ופסק דאין ששמון' חייב לתת שום ממון
 לרלוון בשביל כך אפ"ג דגס ו' מייקרי דינא דגרמי כמו שהוכיח
 סס. והכינו שם ג"כ מה שחילק כרי"י בין דינא דגרמי ודני דרמי
 בניקין. ומה שחילק כרי"ב אה"כ בחוס' שבבחי' לעיל. והסי' ע"ג
 וכתב וז"ל איך ב"ד נמי איכא לתק לפי שני חלוקיס דר"י ה"ל משוס
 דלא מחייב משוס דינא דגרמי לתק כשהוה עלמו עשה סיוק בממון
 חזירו. ונדון זה לא סיוקו כלס וכו'. וגס הוה לא בטלו ממלאכתו
 אלא ע"י גרמתי וסתלק ע"י אחרים א"כ סוי גרמא בניקין וכו'.

ולפי פשט חילוק סברי דלנו חייב אלא איך סיוק נעשה מיד בשעת
 המשעס ותייבטי כרי דמה לך בשמון' וכו'. וכל התמוה שחילוק כ"כ
 במילוקיס דקיס וקלושין דר"י נמי ירד לתק דק' כמבואר בחוס'
 דלא יתפור וכו' וכ"ס לפי כרי"ב דמפיק דדינא דגרמי אינו אלא
 מדרבנן ובמילי דשכיחי הקנו לקויב ובמילי דלא שכיחי פטרו הגורס
 ואס כן איכא לתפ"ג שפיר וכו' כנדון גרמא דבעטל כה"ג לא שימט
 כלל שיו"א אחר' דשקל על חזירו. ויחמינו לרבניו בשם דע
 גדול כוס שעי' כך יסלקנו סקבל וכו'. ודוגמא חסונס וז מגינו ג"כ
 סוי שט"י על משעס אחר' ע"ג. א"כ ב"ד נמי ימחא דליכא לתפ"ג
 כרי ואפי' ימחא דכל"י מעטס כוס סוה דבר מגוי ורגיל ביוצר
 במגוי' אי"ב"א א"י וכו' דומה ל"כ סולוח מעטס שכחב בעל ח"ה
 מ"מ מטעס סחילוק שחילק כרי' דלא מוסיבוס ליה אלא כשהסיוק
 בא מיד בשעת משעס אין נראה לחייב המוסר בהלאות סהו"א המוסר
 ששבאי אשמו וכויו אליו כי לחוה סיוק לא נעשה מיד בשעת המסירה
 דכבר כתבנו לעיל דכל האחרונים נמשכו אחר סברה כרי'. וכן מה
 פסיקס המוגל שמון מומחס מריות במלאכתו ומוסר סוס סגר סודך
 לפניו

מהר"ם

שאלה סא סב

רובלין

כה

והרא"ש דכל פירוקי דהתם הלאה נראה דחייב לשלם להמוסל כי המבטל חזירו ממלכתו חייב לשלם כמבואר במדרכי פרק הגזל דלדף קסג. חזירו חתד ובעלו ממלכתו חייב משמע דהא חרבעה דברים שייכי בחדם ושבת א' מהם עכ"ל. וכבר הוכחנו לעיל דמוסר גופו של חזירו בדי אנוסים היו כמיוקו בידים. וה"כ היו נניי משם כמי שסגר המוסל כג"ל בחדר ובעלו ממלכתו. ועוד ראיה דהמבטל לא חזרו וממתיחו היו רחוק דגרמי מהם דתק' פ' האומנין השוכר את האומנין וממתיחו הוא זה אין עליו אלא זה אלא חרעומה וסקאו החוספות. גם בשם ר"י כיון דק"ל כה' מאיר דראין דינה דגרמי א"כ אמאי לא יתן כפועל בטל שפיר ע"י המבטלו ממלכתו כיוס ותידן דאירי שערין סיו יבולין להשתכר ע"י עורה משמע בהדיא דלא לא היו יבולין להשתכר כל עיקר סיה חייב לשלם והבדל דהוא ז' בטל הרומה דהשן בסמין הכזר. ואם כן בנ"ד נמי כל אופן המטן המומים שלא מאל המוסל להשתכר ותבטל ממלכתו חייב המוסר לשלם לו חיקויחו :

ברל השולם מדבריו ששאלם הנוכר חייב לשלם להמוסל כל חיקויחו המבטלים בשאלם לבר מלואה הכולאה שפולא המוסל להביא אהו ובינו אליו שאלו לריד לשלם לו מהשעמים המבטלים למעלה. וכל זה בהנתיי אס סיה המוסר יוכל להגיל את עצמו מבלי שיהי לריד להגיד ולהעיד שאלו המוסל מהלו. אלא היה יוכל להגיד לו מוסל אחר שפיה אז שאלו ממתיקם לשלם עליו סיה לו שום סכנה והיקף בדבר. אבל אם לא היה יכול האנוס להגיל את המוסל צעין אחר סיה מוכרה להגיד ולהעיד לפי החקירה על אורח המוסל שמהלך או נראה שפין לו דין השלומין כדאמריק בפי הגזל וכדקתי גם צבתייהא יבראל שאלוסו עכו"ס ובראה מנוון חזירו פטור. והסווא אורם אורם נפשות הוא כמו שכתב בצבתייהא מיימוני דמיקין סי' כ' והט"ג דיש לחלק דהתם בראש מנוון חזירו ע"י אונס ולכן הוא פטור משום דלא מחייב בדינה דגרמי אלא מדרכין. ולכן כי אנוס לא מחייב בדיניהתם התם בהשואה המבטל אבל בנ"ד חסר האנוס אלא המוסל בהכרח נפשות וזה חסר דמקום שמוק עפי מ"מ לענין השלומין חיקו משון אין נראה לחלק כמנוון דמנוון. ועתה אין היען להאריך מחמת רוב ערדה המלכא מנלכת שמים לרגל בני הסיניא המועטים עלי כרעה בכמות חסיבותה א' יוסף עליהם. ועד כה כהצט צמתיא רבה לעי"ד לנתעו בראש המוסל והתשפט והאזק. נאם הכבוד מאיר וכו' :

שאלה סב בראש חודש. קהנל צרכה צדוק. מבואר כל ותהרה הכובי מחתיי האלף הירושם ר"מ ור"ג. מהר"ר אבא סג"ל יצו וכלל המסחורפים בלל מעלתו שלום. באשר בשאלתי מהכ"ח ע"ד איש אחד שפיה חזיק באר"ג ארעה זה כמה שנים ועתה נתגלגלו הסבתו שנתגרש משם באופן שא"ל לו לדור עוד עם בארעה עיר אל מנל הסרן אל מנל בעלי חובות הנושים בו הדוחקים עליו. אם יש קרנה לאיש אחר לשכור ארעה אר"ג ארעה או לא. מנל הסרן אל מנל החקיקה. **הנה** מרוב חובות חזקן שאני ערוד לע"ע בהסתמל לימוד זמן הישיבה א' רבה סיה הסם יוסף עליהם לא אוכל כעת לירד לעומתא דינה וללון בעומתא של הלכה ז'. על כן אשיב בקצרה הבט שפיה מקום לרבר בו יש בחזקת אור"ג ארעה מנל הסרן דין הסבתו בטל ודין עני המוסר צמרה ובא אחר ומוטלה וכו' מ"מ מאחר שכבר נתפשט מנהג זה צמדינות אלו שכל מי שהוא מוחק באר"ג ארעה אסור לשום בר ישראל לשוכרה להסביב זה גבול המחיקה כה"כ ש"מ דכל חוקת אור"ג ארעה משניק להו כמנומו גמור של המחיקה ולכן אין אנו לריכין להאריך בהו וגם כי כבר דברו מזה האחרים בהצטבותיוסן. וע"פ הדברים האלה צ"ל נאמר :

תשובה שגראה ש"ד יש לדמותו לכה דתי' פ' הגזל בחרת ח"ר שירא שפיה מהלכת במדבר ועמד גיים וטרפה. ועמד אחד מהן והגיל להאמע ואם אחר לעצמו חייב להגיל לעצמו. ופריך ס"ד אי דיכול להגיל אפי' כופא נניי לאתמע. ואי דלא יכול להגיל אפי' ישא נניי לעצמו וכו'. ונוסח רב קאי אחר כפולס להגיל ע"י הדחק גלי דעתיא לעצמו ולא גלי דעתיא לאתמע. ופרש"י אמר לעצמי ושמעו בעלים שפיהו. והיינו היכי דיכולין להגיל להדיא אפי' שמעו ושחקו לא אישא מהמתא ולא קיי עכ"ל. ואף ע"ג דאיכא נמי התם שפיהו אחריתא אהאי צבתייהא הא כהבו סרי"ף

והרא"ש דכל פירוקי דהתם הלאה נראה דחייב לשלם להמוסל כי המבטל חזירו ממלכתו חייב לשלם כמבואר במדרכי פרק הגזל דלדף קסג. חזירו חתד ובעלו ממלכתו חייב משמע דהא חרבעה דברים שייכי בחדם ושבת א' מהם עכ"ל. וכבר הוכחנו לעיל דמוסר גופו של חזירו בדי אנוסים היו כמיוקו בידים. וה"כ היו נניי משם כמי שסגר המוסל כג"ל בחדר ובעלו ממלכתו. ועוד ראיה דהמבטל לא חזרו וממתיחו היו רחוק דגרמי מהם דתק' פ' האומנין השוכר את האומנין וממתיחו הוא זה אין עליו אלא זה אלא חרעומה וסקאו החוספות. גם בשם ר"י כיון דק"ל כה' מאיר דראין דינה דגרמי א"כ אמאי לא יתן כפועל בטל שפיר ע"י המבטלו ממלכתו כיוס ותידן דאירי שערין סיו יבולין להשתכר ע"י עורה משמע בהדיא דלא לא היו יבולין להשתכר כל עיקר סיה חייב לשלם והבדל דהוא ז' בטל הרומה דהשן בסמין הכזר. ואם כן בנ"ד נמי כל אופן המטן המומים שלא מאל המוסל להשתכר ותבטל ממלכתו חייב המוסר לשלם לו חיקויחו :

תשובה שגראה ש"ד יש לדמותו לכה דתי' פ' הגזל בחרת ח"ר שירא שפיה מהלכת במדבר ועמד גיים וטרפה. ועמד אחד מהן והגיל להאמע ואם אחר לעצמו חייב להגיל לעצמו. ופריך ס"ד אי דיכול להגיל אפי' כופא נניי לאתמע. ואי דלא יכול להגיל אפי' ישא נניי לעצמו וכו'. ונוסח רב קאי אחר כפולס להגיל ע"י הדחק גלי דעתיא לעצמו ולא גלי דעתיא לאתמע. ופרש"י אמר לעצמי ושמעו בעלים שפיהו. והיינו היכי דיכולין להגיל להדיא אפי' שמעו ושחקו לא אישא מהמתא ולא קיי עכ"ל. ואף ע"ג דאיכא נמי התם שפיהו אחריתא אהאי צבתייהא הא כהבו סרי"ף